

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3493.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180 Wten št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor.
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Nova cerkvena doklada

Te dni je v Zagrebu konferenca katoliških škofov iz Jugoslavije. Med važnimi zadevami, ki jih bodo na tem sestanku obravnavali, je tudi nov način kritja cerkvenih denarnih potreb. V konkordatu je bilo predvideno, da bo država na predlog škofov tudi v prilog katoliške cerkve odredila posebne doklade, kakor so že odredene v prilog drugih veroizpovedi. Konkordat sicer ni bil uveljavljen, toda vlada je vendar izpolnila to obvezo in v finančnem zakonu za l. 1938-1939 je uvedena posebna doklada na neposredne davke, ki jo imajo pravico razpisati katoliške cerkvene oblasti v škofijah in župnijah v duhu organizacije katoliške cerkve, vsaka za svoje potrebe. To cerkveno doklado bodo plačevali davčni obvezniki rimsko-katoliške vere. Cerkevna doklada v župniji bo znašala do 10 odstotkov, v kolikor pa bi bila potreba večja, mora višjo doklado odobriti finančni minister v sporazumu z ministrom pravde. Morebitna škofijska doklada potrebuje odobritve vlade brez ozira na višino. Doklade bodo pobirali državni davčni uradi in izročale se bodo v trimesečnih obrokih oni cerkveni oblasti, ki jih je razpisala. Ukinjene so tudi vse državne takse, ki jih je bilo do sedaj plačevati za dokumente, izdane od cerkvenih oblasti (za poročne liste, krstne liste itd.), in se v bodoče pobirajo za službene opravke katoliških cerkvenih uradov le cerkvene takse, kakršne bo odredila škofovska konferenca.

Cerkvena doklada v Jugoslaviji ni nikakšna novotarija. Večina veroizpovedi dobiva materialna sredstva za svoje potrebe na isti način in plačujejo zlasti tudi pravoslavni verniki svoje cerkvene doklade. Načelno se torej temu cerkvenemu davku ne da ugovarjati. Navzlic temu je bila katoliška cerkvena doklada v senatu predmet resnega razpravljanja. Z uvedbo novega cerkvenega davka finančno vprašanje katoliške cerkve namreč ni rešeno, temveč je še bolj komplicirano. Poleg nove doklade so ostala vsa stara bremena in je zlasti problem breme še vedno odprt.

Nove doklade naj služijo cerkvenim potrebam sploh, zlasti v župnijah naj se z njimi krijejo materialni izdatki in tudi osebnih prejemkov duhovnikov, v kolikor niso osigurani iz drugih virov. Nastane vprašanje, ali bo poleg nove župnijske doklade za cerkevna popravila ostalo v veljavi n. pr. tudi sedanje tako zvano konkurenčno postopanje, v katerem se ugotovljeni stroški razdelijo na vernike po njihovi davčni moči.

Parlamentarne razprave so se sukale tudi okrog tega, kdo naj ugotovi potrebe župnij in kako je s kontrolo izdatkov na račun novega cerkvenega davka. Davek razpisati je upravičen pristojni župnik. Dočim je pri škofovskem davku, katerega višina v zakonu ni določena, predpisana odobritev po pristojnih ministrstvih, župnijski davek, ako ne presegla 10 odstotkov, take odobritve ne potrebuje. Iz vsega tega bi mogle nastati nevarne posledice za samo cerkev in njen odnos napram vernikom. Kjer gre za denar, je treba točnih in čistih računov in povsem naravnega je želja davčnih obvezancev, da so točno poučeni o stvarnih potrebah, za katere naj plačujejo in o pravilni uporabi plačanega davka.

Zagovorniki nove zakonske odredbe so skušali prikazati v senatu in v javnosti iznešene pomisleke kot izlive načelnega nasprotstva proti materialni enakopravnosti katoliške cerkve v državi. Kako malo prav so imeli, dokazuje sedaj glasilo sarajevskega nadškofa dr. Šariča, »Katoliški tjednik«, ki obširno razpravlja o vprašanju duhovniških plač. Avtor članka je po znani šifri sam sarajevski nadškof.

Posebno pomembno je svarilo sarajevskega cerkvenega lista pred enostranskim reševanjem cerkvenega finančnega vprašanja, o katerem pravi: »Vsako reguliranje finančnega vprašanja cerkve in kongregalnega zavarovanja klera je treba izvesti v miru z narodom in po dobrovoljnem pristanku ljudskih množic. Vernikom se ne sme ničesar vsiliti. To bi bil žalosten dobiček za cerkev in za duhovništvo, ako bi ga morali plačati z ljudskim nezadovoljstvom in odporom napram cerkvi in duhovščini.«

»Katoliški tjednik« se nato zavzema za to, da mora biti novi finančni sistem zgrajen v neposrednem stiku z verniki in smatra, da bi tudi nadalje morala ostati osnova duhovniških prejemkov dohodek iz beneficij in od cerkvenih taks. Akoravno se z nekaterimi načelnimi pogledi, ki jih iznaša glasilo sarajevskega nadškofa v pogledu finančnih odnosov med cerkvijo in državo, ne strinjamo, moramo vendar priznati, da je njegovo stališče glede cerkvenih doklad popolnoma upravičeno ne le s cerkvenega, temveč tudi z moralnega vidika.

Isti list smatra v ostalem, da z našim državnim zakonom vprašanje novih

ADOLF HITLER V RIMU

Vodji Nemčije, ki je snoči prispel v Rim, so bile izkazane vse časti, ki mu gredo kot suverenu

Rim, 3. maja. AA. Posebni vlak z nemškim kancelarjem Hitlerjem je prispel ob 8.01 zjutraj na Brenner. Na obmejni postaji je Hitlerja v imenu italijanskega kralja in abesinskega cesarja pozdravil Pistojski vojvoda, v imenu fašistične stranke in ministrskega predsednika Mussolinija pa tajnik stranke Starace. Hitlerju je bil povsod po Italiji prirejen pristen sprejem ter so mu bile izkazane vse časti, ki mu gredo kot suverenu. Ob vsej progi so bili postavljeni mlaji z italijanskimi in nemškimi zastavami. Kolone fašističnih organizacij so delale ob progi špalir, poleg njih pa množice italijanskega naroda. Obmejni postaja je bila okrašena z zelenjem in zastavami. Tudi kmetske hiše ob progi so razohesile nemške in italijanske zastave, da izrazijo vodji rajha svoje spoštovanje in ljubezen. Vlak se je po Brennerju najprej ustavil v Veroni, kjer je nemškega kancelarja sprejela nepregledna množica. Hitler je izstopil iz vlaka ter se pozdravil z navzočnimi funkcionarji, nakar je vlak nadaljeval vožnjo.

Istotako prispel je bil sprejem v Bologni, kjer se je vlak ustavil za 10 minut. Tudi tukaj je Hitler izstopil iz svojega vagona, se pozdravil s prefektom in ostalimi funkcionarji ter nato pregledal častno četo. Na vsej progi proti Rimu so bile na vseh hišah razohesile nemške zastave.

Prihod in sprejem v Rimu

Prihod vlaka z Adolfom Hitlerjem v Rim je bil najavljen za 19.25. Na kolodvoru so pričakovali vodjo rajha italijanski kralj in abesinski cesar Viktor Emanuel, ministrski predsednik Mussolini, zunanji minister grof Ciano in vsi ostali člani italijanske vlade. Na obširnem trgu pred kolodvorskim poslopjem je valovala množica rimskega prebivalstva. Večno mesto Rim je storilo vse, da dostojno sprejme svojega gosta. Točno ob 20.25 je privozil poseben vlak Adolfa Hitlerja na kolodvor. Električna lokomotiva, ki jo je vodil eden od prvih in najozhjih sodelavcev Mussolinija pri pohodu na Rim, je bila v zelenju. Ko je Hitler izstopil, se mu je takoj približal italijanski kralj ter ga priskoril pozdravil. Takoj nato je pozdravil svojega prijatelja in gosta ministrski predsednik Mussolini, nakar je zunanji minister grof Ciano predstavil spremstvo Hitlerja, med njimi propagandnega ministra dr. Gobbelsa, vodjo SA oddelkov Himmlerja in druge. Godba je zatem zaigrala nemško himno, množica pa je vzklikala vodji rajha.

V spremstvu italijanskega kralja, Mussolinija, grofa Ciana in ostalih italijanskih dostojanstvenikov je Hitler potem obšel častno četo drugega grenadirskega polka, nakar se je ob strani italijanskega kralja v krasni kočiji odpeljal v mesto. Dolga kolona avtomobilov je krenila najprej na Novi trg ki je bil imenovan po Adolfu Hitlerju, nato skozi stari rimski Konstantinov slavolik. Pri Porta San Paolo je Hitlerja pozdravil rimski guverner. Hitler se mu je z nekaj besedami zahvalil. Sprejeto se je pomikal potem počasi proti Beneški palači ter po Via Africa, ki vodi do Cirksa Maksima. Tu je nad 150.000 ljudi z italijanskimi in nemškimi zastavicami mahaljo firerju v pozdrav. Ob navdušenih ovacijah je Hitler končno prispel v sree Rima, pred spomenik kralja Viktora Emanuela II., ki je bil bajno razsvetljen. Sprejeto se je končal pred Beneško palačo, kjer so se italijanski kralj, Hitler in Mussolini, obdani od ostalih dostojanstvenikov morali ponovno pokazati narodu na balkonu. Manifestacije so trajale še pozno v noč.

Spored šestdnevnega bivanja v Italiji

Danes opoldne je bil objavljen nadaljnji spored Hitlerjevega bivanja v Italiji. Jutri ponoči bo Hitler odpotoval iz Rima v Napoli v spremstvu nemških ministrov, kamor bo prispel 5. maja zjutraj. Na postaji ga bodo pozdravili italijanski kralj in cesar s piemontskim princem in ministri. Od postaje bo sprejeto krenil proti pristanišču, kjer se bosta kralj Viktor Emanuel in Hitler vkrcala na križarko »Cavour«. Na kateri bosta prisostvovala vojaškim vajam italijanske mornarice, ki bodo prirejene na čast vodji rajha. V njunem spremstvu bo tudi italijanski predsednik vlade Mussolini.

cerkvenih dohodkov še ni rešeno, ker »predstavnik cerkve, sveta stolica in škofje napram novim odredbam še niso zavzeli svojega stališča.« Ta trditev ni povsem točna, ker je znano, da je kr. vlada ravno na željo in v sporazumu z merodajnimi cerkvenimi krogi uzakoniła novo cerkveno doklado. Toliko pa ima sarajevski list prav, da je potrebno sedaj v širokem okvirju zakonske odredbe izdelati podrobne predpise o pogojih, pod katerimi se bodo smele cerkvene doklade razpisovati, in o kontroli, pod katero se bodo uporabljale.

Zakonska odredba, da se ima razpisati novi davek v duhu organizacije katoliške cerkve, daje jugoslovenskim škofom možnost, da podrobno predpišejo »ogoj« ne samo škofijskega davka, ako se zanj odločijo, temveč predvsem tudi župnijske cerkvene doklade. Glavni pogoj je, da se zagotovi sodelovanje vernikov, ki naj bodo v stanju, da me-

ni, Vojaške vaje italijanske mornarice bodo trajale dopoldne in popoldne, nakar se bo Hitler v spremstvu italijanskega kralja in cesarja vrnil v Napoli, kjer se bo ustavil v kraljevski palači. Zvečer bo v Napoli velika manifestacija na čast visokemu gostu. Po večerji v kraljevski palači bo Hitler prisostvoval svečani gledališki predstavi v gledališču San Carlo. Ponoči se bo Hitler vrnil v Rim.

Dopoldne 6. maja bo veličasten sprevod po rimskih ulicah. Popoldne bo velik sprejem na Kvirinalu in Kapitolu in veličastna večerna prireditev z narodnimi igrami in glasbenim sporedom. Nastopom pevskih zborov in sprevočim italijanskih karabinjerjev na konjih.

Dne 7. maja bo Hitler prisostvoval velikim letalskim vajam v Santa Marinelli pri Rimu. Popoldne bo visoki gost obiskal zasebno nekaj rimskih muzejev v spremstvu Mussolinija. Zvečer bo predsednik vlade Mussolini priredil svečano večerjo v Beneški palači, nakar bo velik sprejem.

Za 8. maja predvideva spored zasebni obisk starih rimskih spomenikov v Ostiji in okolici, za zvečer pa veliko predstavo na Mussolinijevem forumu, pri kateri bo sodelovala vojska, in gojenci fašistične akademije, ki bodo izvajali telovadne vaje. Za to predstavo bo na vrsti drugo dejanje Wagnerjevega dela Lohengrin. Svečanost bo ta dan končana z veličastno umetno razsvetljavo.

Dne 9. maja bo Hitler odšel iz Rima proti Firenci, do kamor ga bo spremljal predsednik vlade Mussolini. V Firenci bo Hitler počastil spomin na junake ki so padli v svetovni vojni. Popoldne bo velika narodna svečanost, katere se bo ljudstvo udeležilo v zgodovinskih toscanskih narodnih nošah. Po ogledu mesta se bo Hitler zvečer vrnil v Nemčijo.

Odmev sestanka v angleškem tisku

London, 3. maja. o. »News Chronicle« poroča na osnovi svojih rimskih informacij, da nikakor ni pričakovati sklenitve vojaške zveze med Italijo in Nemčijo. Mussolini namreč noče vzemiriti svojih novih prijateljev na evropskem zapadu in tudi ne namerava zapraviti prednosti, ki si jih je pridobil na osnovi rimskega pakta in ki si jih obeta tudi od sporazuma s Francijo. Vpoveč bi prišla le tajna vojaška pogodba, za katero bi pa končno v Londonu in Parizu le zvedeli. List opozarja nato, da so angleška pogajanja z Zedinjenimi državami za dobavljanje letal, izdelno pospešeno angleško oboroževanje vohbe, angleško-francoska vojaška zveza, odločna namera angleške vlade, da po diplomatski poti intervenira v Berlinu v korist Češkoslovaške, sami dokazi, da v Londonu vsaki novi akciji Berlina ali Rima posvečajo največjo pozornost.

»Evening Standard« objavlja vesti iz Berlina, po katerih bodo rimski razgovori Hitlerja in Mussolinija velikega pomena. Predvsem naj bi si Italija in Nemčija točno razdelili svoji interesi sferi v Podunavju. Hitler bi rad, da bi se Madžarska uvrstila v nemško interesno sfero, ker je Nemčiji potrebno madžarsko žito. Madžarska je bila doslej v najtesnejši zvezi z Rimom, bolj kakor Avstrija, zato se mora Hitler brezpogojno zagotoviti italijanski pristanek za ta svoj načrt, kar mu v avstrijskem primeru ni bilo nujno potrebno.

London, 3. maja. b. Berlinski poročevalec oficijoznih »Times« doznava kot zelo verjetno, da bo kancelar Hitler v svojih razgovorih z Mussolinijem sam sprožil tudi češkoslovaški problem, ker si bo hotel biti na jasnem o nadaljnjem zadržanju Italije za primer nadaljevanja spora o rešitvi sudetsko nemškega vprašanja. Rimski dopisniki nekaterih tujakšnih listov doznava istočasno, da bo Mussolini nasvetoval Hitlerju ugoditev angleškim navetom za mirno likvidacijo višetih zadev. Ni izključeno, ugotavljajo ti dopisniki, da se utedeje po Hitlerjevem povratku iz Italije izgledi za sporazum med Nemčijo in CSR povečati.

»Tamps« o pomenu obiska
Pariz, 3. maja. h. »Tamps« piše, da bo Francozi Hitlerjevemu obisku v Italiji in rimskim razgovorom posevtil pravtako vso pozornost, kakor londonskim razgovorom. Os Rim-Berlin je dejstvo, s katerim se mora od sedaj računati kakor s

rodajno sodelujejo pri ugotovitvi cerkvenih potreb v župniji, pri odmeri višine doklade in pri trošenju novega cerkvenega dohodka. Ako se bo to uvedlo potem, bo marsikatera nevesna posledica nove obremenitve izostala.

Seveda današnji težki časi niso ravno ugodni za nova bremena. Javnost bi gotovo z zadoštenjem pozdravila, ako bi škofijska konferenca vprašanje cerkvenih doklad odgodila. Medtem bi se mogle izvršiti priprave, da se bira ukine ter temeljiteje revidirajo razne odredbe glede kritja cerkvenih potreb, ki niso več v skladu z današnjimi prilikami, a predvsem ne morejo obstati, kadar se uvede enotna cerkvena doklada. In v cerkvi sami bi bilo potrebno, da se izvrši v duhu socialne pravičnosti izenačenje med duhovniki z bogatimi beneficijami in svečniki, ki morajo živeti v najskromnejših, dostikrat kar bednih razmerah.

sodelovanjem med Veliko Britanijo in Francijo. Rimski poročevalec »Tamps« ne pričakuje nobenih vidnih in otipljivih rezultatov od rimskih razgovorov. Gre za manifestacijo vjudnosti, z eno besedo, slavili se bodo rezultati italijansko-nemškega sodelovanja.

Jules Sauerwein nezaželen v Italiji

Pariz, 3. maja. h. Urednik zunanje politične rubrike lista »Paris Soir« Jules Sauerwein, je hotel zaradi pogajanj med Francijo in Italijo odpotovati v Rim, ter obenem tudi poročati o Hitlerjevem prihodu. Italijanska vlada pa je dala razumeti, da ji ni zaželen obisk Sauerweina.

Italija pristopila k dardanelski pogodbi

Rim, 3. maja. b. Včeraj se je italijanska vlada pridružila znani konvenciji o zopetni obozičitvi Dardanel, podpisani med Turčijo in zainteresiranimi državami dne 20.

Sinajska konferenca

Danes se bo pričelo v Sinaji zasedanje stalnega sveta Male antante

Beograd, 3. maja. h. Danes ob 14.07 je ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović odpotoval s svojim spremstvom iz Beograda na konferenco stalnega sveta Male antante v Sinaji. Na postaji so se poslovili od njega člani vlade, odpravnik posla češkoslovaškega poslanstva Spalek odpravnik poslov rumunskega poslanstva Ocerusanu in mnogo drugih dostojanstvenikov.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta je odpotoval v Sinajo že snoči.

Današnji jutranji rumunski listi poudarjajo velik pomen sedanje konferenca stalnega sveta Male antante ki se bo pričela jutri v Sinaji. »Universul« izjavlja, da je današnji mednarodni položaj postavil na dnevni red konference vprašanja največje važnosti za države Male antante. Tudi to pot se bo zopet pokazala solidarnost Male antante ter bo doprinešle nov dokaz, da je enotnost te organizacije plodonosna in koristna. »Cuventul« poudarja, da se Nemčija, Italija in Francija zanimajo zlasti za

orientacijo Male antante v sedanjih okoliščinah.

»Vitorul« piše, da bo imel predsednik rumunske vlade, patriarh Miron Cristea, jutri razgovore z jugoslovenskim ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem in zunanji ministrom dr. Krofto.

Dželal in Ruždi Aras prideta v Beograd

Beograd, 3. maja. o. Predsednik turške vlade Dželal in zunanji minister Ruždi Aras prideta 8. maja v Beograd, kjer ostane tri dni. Med potjo se bosta ustavila v Sofiji in se sestala z bolgarskim ministrskim predsednikom dr. Kjušeivanom ter razpravljala z njim o možnosti, da Bolgarija vstopi v Balkansko zvezo. Očitno pa bo dr. Kjušeivanov spet odklonil ta predlog in vztrajal pri svojem stališču, da se mora Bolgarija z bilateralnimi pogodbami sporazumeti s svojimi sosedi.

Angleški nasveti Pragi

Angleški zunanji minister Halifax je priporočil praški vladi, naj sprejme Henleinove zahteve, v kolikor so v skladu s čl. ustavo

London, 3. maja. b. Češkoslovaški problem je še vedno v ospredju vsega pisanja angleških listov. Diplomatski sodnik oficijoznih »Times« sodi, da se bo angleška pobuda v znamenju najnovejšega dogovora med angleškimi in francoskimi državnički pokazala predvsem v Pragi. Sleherni nasvet, ki ga bo angleška vlada sporočila Pragi, bo zunanje ministristvo predložilo tudi Berlinu. V pogledu pripravljajočega se »narodnostnega statuta« bo angleška vlada nasvetovala Pragi, naj sprejme kar največ od osmih Henleinovih točk, postavljenih v Karlovih Varih, seveda le, v kolikor so te zahteve združljive s častjo samostojne in neodvisne države. Prevladuje mnenje, da izpolnitev zahteve o teritorialni avtonomiji ne spada med angleške nasvete, še manj seveda priznanje svobodnega izpovedovanja narodno socialističnih nauk. Berlinski poročevalec istega lista doznava, da bodo v nemških uradnih krogih morebitno angleško demaršo o češkoslovaškem vprašanju sprejeli zelo hladno.

Kakor »Times«, je tudi »Daily Telegraph« mnenja, da angleška vlada pri podeljevanju svojih nasvetov Pragi nikakor ne bo želela češkoslovaški vladi karkoli diktirati ali jo siliti na priznanje določenih koncesij, ker se sama dobro zaveda, da je del Henleinovih zahtev za CSR ne sprejemljiv. To velja v prvi vrsti za zahtevo po spremembi čl. zunanje politike. Isto je treba reči piše list, o teritorialni avtonomiji v zvezi z zahtevo o priznanju narodnosocialističnega programa, ker so vse te zahteve v očitem nasprotju s češkoslovaško ustavo. Vsi listi brez izjeme poudarjajo, da rešitev sudetskega vprašanja nikakor ni odvisna samo od dobre volje praške vlade, temveč tudi od dobre volje Henleina samega in Berlina.

Poslanik Masaryk pri Halifaxu

London, 3. maja. b. Na povabilo zunanje ministra lorda Halifaxa se je včeraj popoldne zglasil v zunanjem ministristvu poslanik Jan Masaryk, ki je ostal s Halifaxom v daljšem razgovoru. Lord Halifax je poslaničku izčrpno pojasnil angleško-francoske razgovore v Londonu in se je nato posvetoval z njim glede memorandum čsl. vlade o notranjepolitičnem in mednarodnem položaju CSR. Češkoslovaški memorandum vsebuje pregled notranjepolitičnega položaja glede na manjšinsko politiko vlade ter navaja posebej ukrepe, ki jih misli vlada izdati za ureditev odnosov s sudetskimi Nemci. Lord Halifax je izjavil čsl. poslaničku, da je angleška neposredno interesirana na mirni ureditvi tega vprašanja. Opozoril jo je na izjavo premiera

Chamberlaina z dne 24. marca, v kateri so bila ponovljena zagotovila, ki jih je dal čsl. poslaničku dr. Mastnemu in angleškemu poslaničku Hendersonu v Berlinu maršal Göring takoj po avstrijski priključitvi. Ne more se potemtakem reči, da bi šlo v tem primeru za »družinsko zadevo«, ako že iz drugega razloga ne, potem že zato ne, ker bi slehera uporaba sile od zmag imela za posledico nastop češkoslovaških zaveznikov, kar bi ne šlo mimo brez nove katastrofe. Lord Halifax pa je pripomnil, da so potrebne žrtve, in sicer zelo velike žrtve za ohranitev mira. V Londonu dobro razumejo, da o zunanji politiki in samostojnosti države ne more biti govora, vendar želi Anglija posredovati pri iskanju primerne notranje rešitve ter bo v tem smislu stopila v diplomatske stike s češkoslovaško vlado.

Osusky pri Bonnetu

Paris, 3. maja. b. Zunanji minister Bonnet je sprejel snoči češkoslovaški poslanik dr. Osuski pred svojim odhodom v Prago z ministrskim predsednikom Daladierom in z zunanjim ministrom Bonnetom in razgovore čsl. poslanika v Londonu Jana Masaryka z lordom Halifaxom ter menilo, da so pogajanja glede ureditve problema nemške manjšine na Češkoslovaškem stopila v odločilni stadij. »Matine« meni, da je sporazum mogoč, ako sudeški Nemci ne bi nastopili proti češkoslovaški ustavi. Francija in Velika Britanija želita sodelovanje v Srednji Evropi, pa tudi s Poljsko in Madžarsko. Nemčija, ki se tu dani zanima za te probleme, hoče svedeti mnenje Rima ter si za vsak slučaj zagotoviti stališče Italije. »L'Oeuvre« piše, da bo stališče Italije napram Češkoslovaški velikega pomena in velikega vpliva na nadaljno politiko Nemčije.

Manjšinski problem v odločilnem štadiju

Paris, 3. maja. h. Listi beležijo razgovore, ki jih je imel češkoslovaški poslanik dr. Osuski pred svojim odhodom v Prago z ministrskim predsednikom Daladierom in z zunanjim ministrom Bonnetom in razgovore čsl. poslanika v Londonu Jana Masaryka z lordom Halifaxom ter menilo, da so pogajanja glede ureditve problema nemške manjšine na Češkoslovaškem stopila v odločilni stadij. »Matine« meni, da je sporazum mogoč, ako sudeški Nemci ne bi nastopili proti češkoslovaški ustavi. Francija in Velika Britanija želita sodelovanje v Srednji Evropi, pa tudi s Poljsko in Madžarsko. Nemčija, ki se tu dani zanima za te probleme, hoče svedeti mnenje Rima ter si za vsak slučaj zagotoviti stališče Italije. »L'Oeuvre« piše, da bo stališče Italije napram Češkoslovaški velikega pomena in velikega vpliva na nadaljno politiko Nemčije.

Ljubljanski mestni svet

Minister dr. Korošec imenovan za častnega meščana

Ljubljana, 3. maja. Nocoj je bila seja ljubljanskega mestnega sveta. Ker zaradi županovega odhoda v Ameriko ta mesec najbrž ne bo nobene seje več, je bil dnevni red današnje seje zelo obsežen. Župan dr. Adlešič se je najprej v toplih besedah spominjal dne 7. aprila umrle častne meščanke g. Franje Tavčarjeve ter orisal njeno požrtvovalno in uspešno delo na vodstvu slovenskega ženstva. Spominil se je nato tudi nedavno umrlega podpredsednika Hranilnice dravske banovine g. Josipa Černeta. Člani mestnega sveta so počastili spomin obeh pokojnikov s klicem »Slava«.

V nadaljnjih izjavah je župan opozoril, da bo 15. t. m. 20. let, odkar so padle mučenice žrtve v Judenburgu, kmalu za njimi že one v Murau in v Radgoni. Sporočil je, da bo občina na dan obletnice okrasila grobove tih žrtv na ljubljanskem pokopališču. Tudi v njihov spomin so člani mestnega sveta vzklili »Slava«.

V obširnem govoru je nato župan govoril o zaslugah notranjega ministra dr. Antona Korošca za Jugoslavijo, za Slovenijo in za Ljubljano. Predlagal je, naj mestni svet v priznanje in zahvalo za te zasluge izvoli g. ministra za ljubljanskega častnega meščana. Predlog je bil soglasno sprejet.

Člani mestnega sveta Fran Černe in Smersu sta odstopila. Župan se jima je zahvalil za njuno dosedanje sodelovanje.

Županova pot v Ameriko

Nato je župan sporočil, da odide prihodnje dni v Ameriko, kjer bo prisostvoval dne 19. maja v Clevelandu otvoritvi tamošnjega »Jugoslovenskega kulturnega vrta«. Svečanost bo zelo velika in pomembna, saj se je bodo udeležili najvišji predstavniki Združenih držav in mesta Clevelanda. Na njo je bila povabljena tudi Ljubljana, ki jo bo zastopal župan. Njegova prisotnost naj bo izraz trajne hvalečnosti Slovencev Združenim državam za vse kar so pripomogle k naši osvoboditvi, in za vso naklonjenost, ki jo izkazujejo našim tamošnjim rojakom. Za Jugoslovenski kulturni park v Clevelandu je darovala država Ohio 63.000, mesto Cleveland pa 15.000 dolarjev, kar zneso v našem denarju skoro 4 milijone dolarjev. Še potrebnih 11.000 dolarjev ali 600.000 din. so zbrali naši požrtvovalni izseljenci sami. Za kulturni park je Ljubljana že darovala kipi Ivana Cankarja, za mesto Cleveland bo župan ponosel s setoj kot spominsko darilo Toneta Kralja oho »Slovenec«, za vseučilišče v Pittsburghu kot darilo slovenskih mest Jakčev portret Franca Prešernar in Strme-novo sliko Jurija Vege. Predstavniki ameriških oblasti in naših izseljenskih organizacij dobijo razne albume s slikami iz Ljubljane in iz ostale Slovenije.

M. a. Osana je prosil župana, naj sporoči našim rojakom v Ameriki pozdrave Ljubljane in Slovencev ter željo, da bi ostala njihova zveza s staro domovino Jugoslavijo in Slovenijo vedno živa in tesna.

„Sporazum s Poljsko je mogoč“

Zanimive ugotovitve češkoslovaškega lista o možnostih sporazuma med obema državama

Praga, 3. maja. b. Pisanje nekaterih poljskih listov, ki so se te zavzeli za sporazum s Češkoslovaško, je naletelo na najboljše odmeve v vsej češkoslovaški javnosti, čemur so dali mnogi češkoslovaški listi poudarjen izraz. Da pobuda, ki je prišla s poljske strani, in to prav z one, ki je doslej zastopala glede Češkoslovaške povsem drugačno stališče, ni ostala brez odziva na češkoslovaški strani, najbolj zgovorno dokazujejo vsi današnji čl. listi, ki posvečajo današnjemu prazniku poljske republike kot zgodovinski obletnici poljske majske ustave iz leta 1791 izredno pozornost. Za presojlo vidnega izboljšanja ozračja med obema slovanskima državama je posebno značilen članek, ki ga objavljajo pod naslovom: »Sporazum s Poljsko je mogoč: napol uradne« Lidove novine« izpod peresa Ripke, katerega dobri stiki s čl. zunanjim ministrstvom in prezidentom republike dr. Benešem so dobro znani. Ripka piše med drugim:

Poljski narodni praznik nas spominja na velike idejne povezanosti obeh narodov v borbi za osvoboditev. Četudi so šla pota

obeh narodov tu in tam narazen, je cilj obeh ostal vendarle isti. V spomin nam prav te dni prihaja tudi znani Masarykov izrek, da brez svobodne Češkoslovaške ni svobodne Poljske. Razvoj odnošajev pa je šel po vojni svoja pota. Danes nimamo smisla, da se pripravimo o tem, kdo je za ta razvoj bolj odgovoren. Danes gre za to, da poskušamo odstraniti vse, kar ovira sporazum med obema narodoma, da vzpostavimo nekdanje sodelovanje. Ako bo na obeh straneh dovolj dobre volje, smo prepričani, da pot do sporazuma ne bo težka. Ako objektivno presodimo položaj, lahko ugotovimo, da nas prav za prav nič ne razdvaja, niti vprašanje poljske manjšine, niti naša politika do Moskve, ki so nam jo diktirale izključno samo narodnoobrambene potrebe. Verujemo tedaj v možnost češkoslovaško-poljskega sporazuma, pod pogojem seveda, da bo tudi Poljska, kakor naša država, pokazala dovolj razumevanja za naše potrebe. Današnji položaj je tak, da sili obe državi k sporazumu, ne pa k nadaljevanju dosedanje razdvojenosti.

Francoski program nacionalne obrambe

Pariz, 3. maja. h. Prva serija dekretov, ki je bila danes objavljena v uradnem listu, se deli razen onih, ki se tičejo nadzorstva tujcev, v tri skupine ter se tičejo vzpostavitve proračunskega ravnanja, pospešitve produkcije in kreditnih operacij. Do čim se najvišje bistveni ukrepi druge in tretje skupine šele v nadaljnjih dekretih, vsebuje prva serija dekretov vse, kar je vlada predvidela na polju obdavčenja, ko je predložila zakon o pooblastitih. Zvišanje davkov za 8% se nanaša na vse državne, direktne in indirekte davke.

Pričakujejo, da bo vlada s tem zvišanjem davkov dobila 3200 milijonov frankov. Izvedena je tudi splošna revizija carinske tarife, ki bo prinesla vladu 200 milijonov frankov. Dalje se uvede nova pristojbina od 31. maja dalje, ki se nanaša na

dobičke vseh podjetij, ki delajo za narodno obrambo ali ki izvajajo javna dela.

Zanimivo je, da danes objavljene sedem dekretov vsebuje tudi izvršilne odredbe za finančni program nacionalne obrambe. Dodatno se stavlja finančni obrambi na razpolago 4976 milijonov frankov. Glavni del bo odpadel na ministrstvo za zrakoplovstvo in za mornarico. 217 milijonov bo dobilo notranje ministrstvo za izgraditev zračne obrambe. Dekret pooblašča mornariško ministrstvo, naj pred 31. decembrom 1939 prične graditi dve novi križarki po 35.000 ton, eno križarko od 10.000 ton, 7 podmornic, več manjših ladij in eno petrolejsko ladjo.

Novi zakon o nadzorstvu nad tujci je zelo strog, vendar pa je dokaj naklonjen emigrantom, ki se pošteno obnašajo.

Nov kitajski sunek v južnem šantungu

Hankov, 3. maja. AA. (Reuter) V južnem šantungu so Kitajci začeli novo splošno ofenzivo in danes dopoldne napadli japonske postojanke. Prodrli so 11 km daleč. Vsi protinapadi Japoncev so bili odbiti. Lepe uspehe so imele kitajske čete tudi v Šansiju.

Tokio, 3. maja. AA. (DNB) Japonska vlada je poslala nov zelo oster protest moskovski vladi proti podpiranju Čangkajske vlade. Protest navaja, da je kitajska vlada dobila zadnjih 6 mesecev iz

Rusije najmanj 500 letal in 200 pilotov.

Tokio, 3. maja. AA. Predsednik vlade knez Konoje je imel danes konferenco s predsednikom nove pekinške vlade Vangkominom, ki je pri tej priložnosti posilil novo podporo japonske vlade. Knež Konoje je izjavil, da se sme pekinška vlada zmerom zanesti na pomoč japonske vlade in da japonska vlada nima namena pogajati se za sklenitev miru s Čangkajsko vlado.

Beleške

Službeno glasilo JRZ o svečanosti na Rakeku

Znano je, kaj so pisala Glasila Kopitarjeve ulice o poklonitvi Sokolstva pred spomenikom kralja Zedinitelja na Rakeku. Kot zaključno besedo v tej stvari objavljamo ponatis poročila o poteku sokolske svečanosti na Rakeku iz glavnega glasila JRZ, beograjske »Samouprave«. V tem listu, torej v službenem glasilu iste stranke, ki ji pripada tudi »Slovenec«, čitamo:

»Sokolstvo iz žup dravske banovine je priredilo na Rakeku veličastno svečanost pred spomenikom blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Poklonilo se je k najgloblji pleteto in hvalečnostjo spominu našega kralja Mučenika. Veličastna povorka, v kateri je bilo 5.259 Sokolov in Sokolice s preko 60 sokolskimi zastavami, je krenila skozi svečano okrašen Rakek na trg pred spomenikom, kjer je bilo zbranih nekaj tisoč ljudi z Rakeka in okolice. Na poklonitvi so imeli pomembne govore bratje dr. Pipenbacher, Gangl in dr. Gavrančič. Poklonitev je bila zaključena v najlepšem redu s pesmijo »Hej Slovani«.

Nato objavlja »Samouprava« besedilo pozdravne brzojavke Sokolstva, zbranega na Rakeku, Nj. Vel. kralju Petru II.

Institut za narodno obrambo

»Službeni vojni list« objavlja uredbu ministra vojske in mornarice o osnovanju Instituta za narodno obrambo v Beogradu. Institut bo dal svoje mišljenje ministrstvu vojske in mornarice v vseh znanstvenih vprašanjih, ki so v zvezi z vojaško obrambo pripravljenosti naše države. Prav tako bo vodil pregled institucij in organizacij, ki lahko koristijo s svojim delom narodni obrambi. Bavi se bo tudi s problemi vzgoje k moralni obrambi pripravljenosti.

Institut bodo tvorili redni in dopisujoči člani, ki bodo izbrani iz vrst naših znanstvenikov in drugih javnih delavcev. Člani se bodo imenovali s kraljevskim ukazom. Predsednik instituta bo vsakokratni inšpektor državne obrambe.

„Slovenčeve“ modrosti

V nedeljski številki sta se oglasila v »Slovenec« zopet s tehitimi besedami njegova dva najodličnejša sodruženika, Frtavičev Gustl in Kotičkov striček. Prvi se je posvetil premišljevanju o zunanjih politiki, drugi se je zadovoljil kar z ljubljansko bolnico. Frtavičev Gustl ne bi bil vreden svoje reputacije, če ne bi v teh resnih časih povedal nekaj krepih o zunanjih politiki. Ker je podkovan o vseh vprašanjih, je razumljivo, da tokrat govori o »anšlusu«. Globoko je potegnil svojo viržinko in dejal: »Poglejte naše sosedo, kako pametno so storiili. Nobena kaplja krvi ni zavoljo tega pretekla. Celo državo je dobil komandant tako, kakršna je bila popreje. Rekel je samo: Alo iz mojega gradu dol, pa so mu takoj napravili prostor.«

Kotičkov striček pa toži, da leži že nekaj mesecev v ljubljanski bolnici, ki jo opisuje svojim mladim čitateljem s sledečim nazornim opisom: »Za droben las je manjkalo, da se ni vsa stara, trhla bolnišnica porušila do tal. Hvala Bogu, da se je vse srečno končalo. Splezal sem na streho novega oddelka, ki je do polovice že dozidan, drugo polovico pa bodo že dozidali nemara v nekaj desetih letih, če pojde vse po sreči.«

Z navdušenjem vabi svoje mlade prijatelje na obisk v ljubljanski bolnišnici, o kateri pravi, »da je dika in ponos jugoslovenačnega naroda«, kjer dajejo bolnikom namesto »piščancev in krofov« rezo in krompir.

Zopet en pogreb

Sušaške »Primorske novine«, ki podpirajo politiko JRZ, pokopavajo v uvodniku bivšo Srbsko zemljoradniško stranko. Očitajo ji, da se ni znašla v jugoslovenskem političnem življenju, čeprav tvorijo kmetje ogromno večino prebivalstva v Jugoslaviji. Med drugim pravi list:

»Voditelji zemljoradniške stranke niso stremeli za tem, da bi pomagali kmečkemu ljudstvu, nego so samo mislili, kako bi prišli preko njega do moči in oblasti. Zemljoradniška stranka ni ničesar prispevala k rešitvi naših kmetijskih vprašanj. Njeni voditelji so vodili neprestano destruktivno politiko in se pripravili med seboj, akoravno je bila njihova stranka že itak brez političnega pomena. Danes je zemljoradniška stranka samo še skupina nekaterih ljudi, ki sami ne vedo ne kod, ne kam.«

Končno pravilo »Primorske novine« da je v Jugoslaviji kmečko vprašanje že rešeno in da je tudi zato že zadnji čas za likvidacijo zemljoradniške stranke.

Nasveti glasila JRZ dr. Mačku

»Slovenski jug«, glasilo omladine JRZ, na široko razpravlja o prestopanju Hrvatov iz HSS v JRZ. List svira dr. Mačka in njegove prijatelje, naj »ne zapirajo svojih oči pred stvarnimi dejstvi«. Priporoča jim, naj se vsaj ob 12. uri iztrežijo in spoznamo, saj se jim že »izmikajo tla pod nogami. Ljudstvo je izgubilo potrpljenje. Dovolj mu je že pripovedi in obljub. Prišlo je zapuščati vrste HSS, akoravno trdijo njihovi voditelji, da niso bile hrvatske množice še nikoli tako složne, kakor so danes. Hrvatsko vprašanje je doseglo že svoj višek. Živo srebro v termometru hrvatskega vprašanja stalno pada.«

Pričakujemo sedaj, da bo ovrgel trditve »Slovenskega juga« zagrebški »Obzor«, ki se je zadnjič tako razburil, ko smo objavili v »Jutru« nekaj objektivnih opazovanj o razvoju političnih razmer okraj Sotle. Pri tem mu ne bomo zamerili niti, če bo v svojem odgovoru mnogo bolj pošten, kakor pa je v napadnih in tako neprijetnih in osovaženih mu jugoslovenske nacionaliste.

Prvomajsko zborovanje zagrebške Kroma

Kakor posnemamo iz zagrebške »Hrvatske straže«, so tamonje delavske mladinske organizacije katoliške akcije, znane pod imenom Krom (Katoliška radniška omladina), priredile v proslavo 1. maja skupno zborovanje. Člani in članice so se zbrali na 12 mestih Zagreba ter korporativno šli v frančiškanske cerkve, kjer so

Novi reis ul ulema zaprisežen

Beograd, 3. maja. AA. Danes ob 12.45 je novi reis ul ulema Fehim Spaho prisegel v Belem dvoru na Dedinju pred Nj. Vis. knezom namestnikom. Svečanemu dejanju je prisostvoval pravosodni minister Milan Simonović. Po izvršeni zaprisezi je Nj. Vis. knez namestnik čestital Fehimu Spahi k njegovemu novemu visokemu položaju in pozdravil preko njega vse Jugoslovane muslimanske vere. Nato je Nj. kr. Vis. knez namestnik priredil v Belem dvoru kosilo na čast novemu reis ul ulema. Na kosilu so bili Nj. Vis. knez namestnik, reis ul ulema, prometni minister dr. Mehmed Spaho, pravosodni minister dr. Milan Simonović, maršal dvora Boško Čolak-Antić, prvi adjutant Nj. Vel. kralja Nikola Hristić, glavni tajnik reis ul ulema Sadži Ašija Aganović.

Letošnja konferenca jugoslovenskih škofov

Sestala se je včeraj v Zagrebu — Trajala bo več dni. Navzoči so vsi nadškofje in škofje

Zagreb, 3. maja. o. Danes dopoldne se je v nadškofjskem dvorcu pričela konferenca jugoslovenskega katoliškega episkopata, ki bo tudi letos trajala več dni. Ob zaključku bo objavljen, tako vsaj je napovedano, komuniké o sprejetih sklepih. Na konferenco je prišlo vseh 19 članov episkopata, 4 nadškofji in 15 škofov: nadškofje zagrebški dr. Stepinac, beograjski dr. Ujčić, sarajevski dr. Šarić in barski dr. Dobročić, oboja slovenska škofa dr. Rožman in dr. Tomažič, hrvatska škofa senjski Burić in krški dr. Srebrnič, grško-katoliški škof dr. Nyraradi, djakovski dr. Akšamović, bosanska škofa frančiškana Gadis iz Banjaluke in Mušić iz Mostara, dal-

matinski škofje šibenški Mileta, splitski Bonafacić, dubrovniški Carević, kotorski Butorac, pred ratkim imenovani naslednik pokojnega Uccellinija, hvarski Pušić, skopeljski škof dr. Gnidovec in subotički Budanović. Predsedstvo je prvič prevzel mladi hrvatski metropolit dr. Stepinac.

Zbrani škofje bodo razpravljali predvsem o splošnem položaju katoliške cerkve v državi po definitivni odstitavitvi koncordata z dnevnega reda, nadalje o položaju cerkvenega šolstva, o določbi finančnega zakona glede uredbe cerkvene doklade za katoličane, o enotni ureditvi vseh organizacij katoliške akcije v državi itd.

Likovni umetniki pri knezu namestniku

Beograd, 3. maja. AA. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je danes ob 18. sprejel v avdienci v Belem dvoru predsedstvo drugega državnega kongresa likovnih umetnikov, ki se je vršil v Ljubljani: Ivana Vavpotica, Djuro Tiljka, in Mihaila Petrova ter delegate društva likovnih umetnikov iz Ljubljane, Zagreba in Beograda: Sašo Šantija, Iva Režeka in Modroga Petrovića. Nj. Vis. knez namestnik je izrazil svoje simpatije za stremiljenja umetniškega stanu treh likovnih središč in mu obljubil svojo pomoč. Umetniki so bili v avdienci več ko pol ure.

Premestitev

Beograd, 3. maja. p. Premješčen je bil železniški upravni uradnik Leopold Toplak iz Subotice v Ljubljano.

Odlikovanje

Beograd, 3. maja. p. Z redom Jug. krone III. stopnje je bil odlikovan Fran Lhotka, rektor državne glasbene akademije v Zagrebu.

Sklicanje sobranja

Sofija, 3. maja. AA. Bolgarski kralj je podpisal odlok, s katerim je novo sobranje sklicano na zasedanje 22. maja.

Imeli skupno mašo. Po maši so imeli zborovanje v dvorani hrvatske katoliške akcije. Tam jim je bilo med drugim sporočeno, da bodo člani Kroma odslej vsako leto slavili prvi majnik kot delavski praznik.

Kongres Gospodarske sloge

V soboto in nedeljo se bodo sestali v Zagrebu delegati Gospodarske sloge, gospodarske organizacije dr. Mačkovega tabora. Pred skupščino bodo posvetovanja, na katerih bodo razpravljali o programu za bodoče delo Gospodarske sloge. V nedeljo dopoldne bodo slovesno položili temeljni kamen za dom Gospodarske sloge. Dopoldne bo velika ljudska zabava, na kateri bodo predvajali razne narodne običaje člani prosvetne organizacije dr. Mačkovega tabora, »Seljačke Sloge«.

Načrti g. Milana Banića

Na napade v »Primorskih novinah«, ki so izšli tudi v posebni brošuri, je odgovoril narodni poslanec Milan Banić z letakom, v katerem poskuša opravičiti svoje metamorfoze v političnem opredeljevanju. Zanimiv je argument, ki ga navaja v utemeljitev svojega pristopa v JRZ. Pravi, da je bil proti tej stranki vse dotlej, »dokler se nista dr. Milan Stojadinović in njegov režim odločno jasno izrekli proti koncepciji neki tripartitne ureditve naše države.« O svojih bodočih političnih načrtih pa pravi g. poslanec, da bo »kandidiral pri prihodnjih volitvah, če bodo s tem zadovoljni njegovi volilci, ki so unitaristi, in pa dr. Milan Stojadinović.«

»Slovenec« se torej obetava še lepi časi, ko bo priporočal kandidaturo Milana Banića, katerega je svoje dni proglasil za enega glavnih voditeljev povostva.

Večerja pri banjaluštem škofu

V beograjskem »Vremenu« čitamo: »Banjaluški škof fra Jozo Garić je priredil smoti (v petek) v svojem dvorcu večerjo, na kateri sta bila tudi poslanec in predstavnik dr. Mačka za Bosansko Krajino dr. Niko Ljubčić ter poslanec in prvak bivše zemljoradniške stranke dr. Branko Čubrić.

Glasilo dr. Mačka o gospodarskem položaju

V »Hrvatskem dnevniku« čitamo: »Pri nas se mnogo govori o nekem ogromnem gospodarskem napredku, resnica pa je, da se ni življenjski standard našega človeka prav nič povečal. Dnine in plače so se res nekaj dvignile, toda v istem razmerju so se dvignile tudi cene življenjskih potrebščin. Morda se je nekoliko zmanjšala brezposelnost, vendar še vedno vidimo po ulicah veliko število zdravih ljudi, ki iščejo zama del in kruha.«

Nato popisuje »Hrvatski dnevnik« težko stanje, v katerem žive obrtniki, ki so preobremenjeni z različni javnimi dajatvami in izpostavljeni brezobzirni konkurenci s tujim kapitalom finanširane industrije.

Je učinkovitejši

in popolnejši je sedaj Trilysin, ker mu je dodana posebna substancia, ki varuje teme in lase pred drobnimi, glivicami stičnimi organizmi. Nova biološka izkustva potrjujejo, da povzročajo te klice arbež, prhljaj in izpadanje las. To dejstvo je našlo takoj praktičen primer pri Trilysinu, ker TRILYSIN VEDNO VZPOREJA SVOJ KORAK Z VEDO. Trilysin je biološko sredstvo, ki hrani, krepi ter ohranja Vaše lase zdrave, odpravlja prhljaj ter preprečuje izpadanje las.

Koroški drobiž

Celovec, 30. aprila

V Svetni vasi je bil pred kratkim imenovan za župana g. Aleksander Schnitzer. Do tega imenovanja je vodil svetnovoško občino dolgo vrsto let g. Valentin Slemic, p. d. Pirman iz Svetne vasi. G. Slemic ima za seboj 40 let javnega udeleževanja kot občinski odbornik in župan. V vsem tem času si je iskreno prizadeval, da bi se pokazal vrednega zaupanja, ki so mu ga izkazovali njegovi občani. Novi občinski odbor je zasluženemu možu v zahvalo za njegovo dolgoletno nesebično javno delovanje priredil s sodelovanjem gasilske godbe podoknico. Pri tej priliki se je novi župan g. Schnitzer v lepem nagovoru zahvalil svojemu predniku za ves njegov trud in mu v imenu občanov izrekal javno priznanje za njegovo delo. V imenu Slovencev se je zahvalil g. Slemiću predsednik slovenske Zadrzne zveze g. Florijan Lapuš.

Na severnem obrežju Baškega jezera se bo v kratkem začel graditi mladinski dom, v katerem bo prostora za 150 letoviščarjev. Dom bo moderno opremljen in bo služil v odlohi mestni mladini iz Nemčije, ki bo zlasti v poletnih prihajala v velikem številu na Koroško, da se seznanijo z lepoto te zemlje. Dom bo stal na obrežju med Brdom in Dobrolami. Denar za njegovo zgraditev je podarilo Posarje kot glasovalno ozemlje na skrajnem zapadu glasovalnemu ozemlju na skrajnem jugu Velike Nemčije.

Na Radišah je te dni umrl najstarejši prebivalec Radiške planote Jakob Herman, p. d. Horej. Dosegel je lepo starost 91 let. Bil je vse svoje življenje zaveden Slovenec in velik prijatelj slovenskega časnopisa. Še v dobi, ko preprosti ljudje še niso veliki brali. Dolga leta je bil odbornik in predsednik slovenskega izobraževalnega društva na Radišah in eden najbolj naprednih občanov.

Vodja velike narodno-socialistične organizacije KdF (Kraft durch Freude) za Koroško dr. Fr. Koschier poziva v časopisju vse dosedanje nemške narodne delavce, v prvi vrsti pa koroško učiteljstvo, naj združijo svoja stremiljenja v okvirju KdF, kjer bodo lahko smotreno gojili nemško narodno petje in narodne plesje.

Na posestvu Jožeta Ibovnika, p. d. Bočaja v Galiciji, je požar uničil gospodarsko poslopje in hišo. Pri tem je zgorelo tudi šest goved in več svinj. — V Pliberku je umrla ugledna žena Marija Komar. — Tečaj za slovenska dekleta, določen za 8. maj v Celovcu, je predložen na jesen. — V nedeljo, 24. m. m., je imel v St. Janžu v Rožu novo mašo tamošnji domačin dr. Janko Hornböck. K svečanosti so se zbrali v velikem številu prebivalci iz vsega Roža.

Nov nemški poslanik v Londonu

London, 3. maja. AA. Novi nemški veleposlanik Dirksen je prišel danes v London. Takoj po prihodu je sprejel predstavnik tiska, katerim je izjavil, da se bo prizadeval, da se dosežejo čim boljji odnošaji med Veliko Britanijo in Nemčijo.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Mrzli polarni zrak pokriva severni in severozahodni del Evrope ter povzroča jasno vreme. Njegov vpliv sega deloma tudi v srednjo Evropo in v alpske predele, prodira pa tudi še dalje v smeri proti jugu in jugovzhodu, kjer povzroča pooblačenje ter ponekod tudi dež. Nad Biskajskim zalivom prevladuje nizek zračni pritisk, kar ima za posledico dvigovanje temperature in pooblačenje. Ponekod v zapadni Evropi tudi dežuje. V Jugoslaviji je oblačno vreme v dežjem in errednih predelih države, deloma je oblačno tudi na severu in jugu ter na zahodu. Toplina se ni dosti spremenila. Najnižja temperatura Mrzle Vode 2. najvišja Koviljaka 13 stopinj.

Zemunska vremenska napoved: Na zahodu se bo zjasnilo, v vzhodnih pokrajinah pa bo še dalje oblačno ter bodo ponekod tudi večji nalivi. V severnih pokrajinah bo žez dan jasno. Toplina bo padla.

Zagrebška: Deževno, ponekod nevihte. Dunajska: Menjajoče se oblačno, temperatura bo nekoliko padla, severni vetrovi.

Cirilmetodarji so se vrnili z Oplenca

Velika skupina Cirilmetodarjev s prvomestnikom inž. Jankom Mačkovičkom, (ki drži v rokah srebrni poklonitveni venec za grobnico viteškega kralja) na stopnišču kraljevske zadužbine na Oplenca

Ljubljana, 3. maja

Danes točno opoldne je prispel v Ljubljano poseben brzovlak, s katerim so se na- šli Cirilmetodarji vrnili s svojega velikega romanja na Oplenec. Že prej na progi od Zagreba do Zidanega mosta in do Ljubljane so se poslovili izletniki iz posameznih krajev ob progi kakor tudi Mariborčani in ostali Štajerci, ki so imeli kar tri svoje vagonce. Ob burnem poslavljanju na posameznih kolodvorih se je zlasti videlo, kako je to veliko skupinsko romanje na Oplenec po močnih vtisih iz kraljevske zadužbine in iz prestolnice povezovalo izletnike z nepozabnimi skupnimi spomini. V Ljubljani so izletnike pričakali številni svojci. Prav posebno pa so bili Cirilmetodarji prijetno presenečeni, ko jim je v pozdrav zaigrala naša vrela vojaška godba.

»Jutro« je med svojimi brzojavkami že kratko poročalo, kako so se Cirilmetodar-

ji poklonili na svetem kraju v zadužbini Karadjordjevičev, dalje v avdenci velike deputacije CMD pri Nj. Vel. kraljici Mariji, kakor tudi o številnih ogledih, ki so jih bili izletniki deležni v Beogradu. V teku ponedeljka so si zlasti z velikim zanimanjem ogledali muzej kneza Pavla in razstavo italijanskega portreta. Nadalje so obiskali muzej na Kalemegdanu. Tu je zlasti ogled pretresljive zapuščine, ki je združena s tragično smrtjo Viteškega kralja, silno izpopolnil vtise z Oplenca. Izletniki so v skupinah in posamič spoznali prestolnico z njenimi številnimi starinskimi zanimivostmi in še številnejšimi pridobitvami nove dobe. Mnogi so pohitili tudi v okolico, na velesajem in v Zemun, kakor tudi na Avalo in se prav posebno v vabljivo okolico kraljevskega Dedinja.

Izlet 530 zavednih rojakov iz ožje domovine je seveda posebno razgibal tudi beo-

grajske Slovence, ki so se — od visokih predstavnikov državne hierarhije, od članov narodnega predstavništva in od vidnih gospodarstvenikov do naših akademikov in preprostih uslužbencev — res iskreno trudili, da bi bili rojakom na uslugo. Poslovilni sestanek v ponedeljek zvečer je do polnoči in še čez združil v prostorni dvorani v »Petrogradu« izletnike in beograjske ožje rojake v prijateljskih pomenkih. Ko je nato ob 1.30 krenil dolgi brez z beograjskega kolodvora, se je oglašalo burno in toplo poslavljanje. Noč je kmalu minila. Izletniki, precej utrujeni od vti- sov, vožnje in hoje, so si v vlak vsaj malo odpohili in je vožnja do Ljubljane kar hitro potekla. Ob slovesu so vsi izražali svoje zadovoljstvo z udeležbo na izletu, ki je bil v zadnjih letih nedvomno ena največjih prireditvev te vrste. To in ona podrobnost o izletu in o doživljanju naših izletnikov pa prihranimo za nedeljo.

Prvi jugoslovenski cestni kongres

Vršil se bo 3. do 5. junija v Ljubljani

Ljubljana, 3. maja

Kakor znano, se bo v začetku junija t. l. vršil v Ljubljani I. jugoslovenski cestni kongres, na katerem se bodo v prisotnosti državnih oblasti in zastopnikov gospodarstvenih in prometnih organizacij obravnavala važna vprašanja naših cest in cestnega prometa. Pobudo za to prireditev je dalo Društvo za ceste v Ljubljani in tudi prevzelo njeno organizacijo. Pokroviteljstvo kongresa je prevzel Nj. Vis. knez namestnik Pavle, a častno predsedništvo predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović.

1. maja t. l. je bila v Beogradu seja glavne uprave Jugoslovenskega društva za ceste, na kateri se je končno določil program kongresa. Kongres se bo pričel že 3. junija s predkonferencami posameznih društev za ceste. V soboto, 4. junija bo ob 10 dopoldan ob priliki otvoritve ljubljanskega velesajma tudi slovesna otvoritev razstave »Cesta«, ki jo priredi

ljubljansko društvo za ceste. Na to bo slovesna predaja javnemu prometu moderniziranega cestnega odseka St. Vid-Jeperca. Ob 16 istega dne bo skupščina Jugoslovenskega društva za ceste, na kateri bodo tudi prečitani posamezni referati o važnih cestnih vprašanjih, ki bodo obravnavali tako gradbeni kakor tudi finančni načrt za izgraditev in modernizacijo naše cestne mreže. V nedeljo, 5. junija bo ob 10 dopoldan v dvorani Trgovskega doma slovesna javna seja cestnega kongresa, na kateri bo tudi predstavnik vlade podal važne izjave. Vsi zaključki kongresa bodo vsebovani v resoluciji, ki bo ob koncu zasedanja predložena kongresu. Kongresu bodo tudi prisostvovali predstavniki društev za ceste slovenskih držav in držav Male antante. Svečani del kongresa zlasti govori predstavnikov vlade, bodo prenašani po radiu.

Staroznano jurjevanje na Bojancih

Praznična nedelja pravoslavnih bratov v Beli krajini

Dobri dve uri pešhoje od Črnomlja preko Tribuč leži v idilični pokrajini vas Bojanci, ki jo pozna skoro vsak Belokranjec, pa tudi drugod. Bojanci so znani po svoji vsakoletni prireditvi Djurdjevdana in imajo zanimivo preteklost. Prebivalci vasi so Srbi, potomci nekdanjih Uskokov, ki so se naselili v sedanjih Bojancih pred več kot 300 leti. V treh stoletjih so se popolnoma zblizali s Slovenci, ohranili pa so svoj jezik, vero, noše in narodne običaje, katerih lepota in zanimivost pride do izraza zlasti na Jurjevo. Ta dan je namreč dan cerkvene slave, a tudi večina vaščanov slavi Sv. Jurja kot svojega krstnega patrona.

Praznovanje se prične ob 10 dopoldne s službo božjo v bojanski pravoslavni cerkvi. Po starem srbskem običaju sledi nato sekanje kolača. Po maši se zbere prebivalci na prostoru pred cerkvijo, sredi vasi. Mladina, fantje in dekleta v slikovitih nošah plešejo kolo in prepevajo pesmi, starejši vaščani pa jih gledajo v krogu, spominjajoč se pri tem svojih mladih let. Na raznih cvro tridicionalna jagnjeta.

prijeten duh opozarja ljubitelje dobre pečenke na okusen prigrizek.

Tako mineva dopoldan. Popoldne se gostoljubni domačini pomešajo med izletnike, ter si v petju in rajanju dajejo duška svoji dobri volji.

Na večer, ko se bliža čas odhoda, se gostje živahno poslavljajo z obljubami, da bodo drugo leto spet prišli. Bojanci so bili že od nekdaj priljubljena izletniška točka Belokranjcev in izletniki iz Črnomlja, Metlike in celo iz Karlovca radi pohitijo tja na Jurjevo dan, zlasti letos, ko bo na razpolago poltovorni avto, ki bo za nizko odškodnino oskrbel prevoz.

Bojanci so vsestransko napredni ljudje. Od društev deluje Sokol že dolgo vrsto let, skoraj vsi vaščani brez izjeme so Sokoli. Pred tremi leti so iz lastnih sredstev postavili sicer skromen, a vendar dostojen spomenik pokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru. Ob tej priliki je bila lepa svečanost, o kateri je »Jutro« svojčas že poročalo.

Letošnje Jurjevanje na Bojancih bo kakor običajno na pravoslavno Jurjevo 6. maja in obeta biti prav prijetno in dobro obiskano. Kdor želi spoznati ta neznan, a

Bojanska cerkev. V središču bojanski paroh g. iguman Mihajlo Popović

lep kosček naše ožje domovine, naj v pomladnem jutru pohiti v Belo krajino — v Bojance, vrnili se bo kakor prerojen, vesel in zadovoljen.

KINO UNION
Tel. 22-21

JAVNI ŠKANDAL

V glavni vlogi Irena Dunne.
Film, ki je bil deležen ogromnega svetovnega uspeha!

Briljanten siže, sijajna igra, interesantni in zabavni zapletaji drže gledalca v napetosti od začetka do konca, ter nudijo slehernemu prav klasično filmsko zabavo!

DANES PREMIERA
ob 16., 19.15 in 21.15.

Oče naše pesmi Matej Hubad

Pred enim letom je umrl, njegovo delo pa živi

Ko so dne 28. avgusta 1866. v hiši št. 5. vasi Povodje pri Sikarču v vodiški občini kamniškega okraja položile rojenice v zibelko Matejke, so ga sojenice obso- dila na veliko kulturno poslanstvo med malim narodom. In njih sodba je bila nad vse posrečena. Blagodejna za rast sloven- ske glasbene kulture, ki so jo v tistih časih z verno gojili glasbeniki iz bratske Češke.

V službo Glasbene Maticice kot učitelj, za klavir, petje, glasbeno teorijo, harmo- nijo, kontrapunkt in glasbeno zgodovino je stopil Hubad l. 1891. Istočasno je prevzel vodstvo Maticičnega zbora in društvenih koncertov ter artistično pedagoško vodstvo glasbene šole. Po lepih šolskih in koncertnih uspehih si je izprosil pri odbo- ru Glasbene Maticice dve leti dopusta (od 1896. do 1898.) v svrhu nadaljevanja stu- dija na dunajskem konservatoriju, ki ga je dovršil s izvrstnim zrelostnim izpitom l. 1898. kot odlično usposobljen učitelj petja. Po šestih mesecih študijskega potovanja v svrhu proučevanja glasbenih raz- mat na gledališčih, glasbenih šolah, za študije literatur in knjižnic v Pragi, Mo- nakovem, Drazdanih, Lipskem, Berlinu, Varšavi in Krakovu se je vrnil zopet k Glasbeni Matici, kjer se pravzaprav šele začel njegovo nadvse pomembno živ- ljenjsko delo. Hubad je najprej zastavil vse svoje sile v podvig Maticične glasbene šole iz nižje na dobro srednjo strokovno

šolo. L. 1891. je znašalo število učencev okoli 120. po 28 službenih letih je pa na- raslo na 1200 in l. 1919. se je mogel baš na Hubadovo pobudo otvoriti jugoslovans- ki konservatorij. Ureditev konservatorij- skega statuta, učnega načrta in upeljavo študij za operno in dramatično šolo kon- servatorija so nemalo njegova zasluga. V njegovo pedagoško področje spada pred- vsem odgoja naših priznanih opernih ter koncertnih pevcev in pevk. Hubadovi učenci in učenke iz solopetja so bili: Mi- ra Dev-Costaperaria, Pavla Lovšetova, Irma Polakova, Marica Peršlova, Rezi- ka Thalerjeva, Brna Povšetova, Jelica Sadarjeva, Josip Rijavec, Ljubiša Ilić, Leopold Kovač, Ivan Levar, Julij Betetto, Josip Križaj, Svetozar Banovec in še drugi.

Hubad je bil dalje 28 let glavni urednik vseh maticičnih glasbenih izdaj in zanimi- vo je, da je Glasbena Matica na njegovo iniciativno tiskala St. Mokranjčeve sklad- be prej kot Srbi. (Rukoveti, Kozar). Vi-šek Hubadovega umetniškega dela pa zna- či 26 let njegovega vodstva priznanega društvenega pevskega zbora, ki ga je iz- vežbal v eno najpomembnejših pevskih udruženj že v Avstriji po'em pa v Ju- goslaviji izvajal je svetovna, večja glasbe- na dela skladateljev Haydna, Mozarta, Beethovna, Dvořaka, Brucknerja, p. Hart- manna, Verdija, Bossija itd. Največje paž- njo pa je posvečal izvajanju slovenskih

domačih večjih del umetnih zborovskih skladb in narodnih pesmi. Kumoval je vsem oratorijskim delom in kantatam p. Hugolina Sattnerja, Parmovemu »Povod- nemu možu«, skladbam Gallusa, mimo Nedveda in Foersterja do Lajovica, dr. G. Kreka, Adamiča, Premrla, dr. Schwaba, Pavčiča itd. Vsake skladbe se je lotil z otroško ljubeznijo. Bil je suveren nad Ma- tičnim zborom. Kot rutiniran pevovodja, ki je do potankosti prisluhnul utripom na- še narodne duše, in kot izvrsten pevco- solist krasnega gromkega glasu je z veliko pedantnostjo prenesel svoje izredne re- produkcijske zmožnosti v zbor, ki mu je zvenel kot vliť iz enega kova, izcizeliran v tematiki v zvenečih harmonijah, v iz- razitih ritmih, v blagoslano zvonečih harmonijah in v preznantnih dinamičnih gradacijah. Neverjetno pozornost je pri vsaki skladbi obračal na pravilno dekla- nacijo besedila in na poglobitev v vsebi- no pesmi. Odtod so izvirali vsi velikanski Hubadovi koncertni uspehi doma, po Ju- goslaviji in v daljni tujini. Pomenili so velik trijumf slovenske pesmi in še danes si upam trditi, da če bi se bil Maticični zbor mogel takoj po prevratu predstaviti na koncertnem odru Angležem v Londonu in Francozom v Parizu, bi naše meje dokaj drugače izgledale kot izgledajo da- nes. Pa zato so žrtvovali le bratje čehi pri nas se ni nihče zmenil, denarja ni bi- lo in Slovenci niti ne poznali! Hubado- va zasluga je tudi, da je s svojimi harmo- nizacijami naših narodnih pesmi, te spravi- li v dostojni harmonični obleki na kon- certni oder.

V dobi 27letnega bivanja v Ljubljani je bil Hubad trikrat v intendanci slovenske- ga gledališča, pozneje tudi intendant na- rodnega gledališča, po smrti skladatelja Fr. Gerliča ravnatelj šole Glasbene Maticice, od leta 1919. do upokojitve pa ravnatelj jugoslovenskega konservatorija Glas- bene Maticice. Kot »slovenski pevski oče« je ustanovil Zvezo slovenskih pevskih zho- rov, l. 1924. je bil prvi med ustanovniki vsedrjavne pevske organizacije Južno- slovenskega pevskega saveza (bil je tudi njegov častni član), ustanovil je in bil dol- go let predsednik in prvi častni pevovodja Ljubljanske župe JPS, ki nosi danes njegovo ime. In še ko je zbolel ter bil pri- klenjen na bolniško posteljo, je z izred- nim zanimanjem spremljal delovanje na- ših pevskih društev, njih koncerte poslu- šal pri radiu, potem jih pa pohvalil ali tu- di pogajal.

Lani osorej so se Hubadu iztekle ure, mirno je zatislil oči in se preselil med zore angelov. — Z globoko hvaležnostjo v srcu za vse, kar nam je ta slovenski ženi- nj »sin slovenske kmetijske matere iz svo- je bogate pevске duše podaril, smo stali zlasti slovenski pevci ob njegovem grobu in v naših grlih je zastajal glas, ko smo mu zapeli v slovo njegovo najlepšo har- monizacijo koroške narodne »Gorč iza- roč«. Za vedno se je telesno poslovil od nas neke zaveden Slovenec, tudi zaveden Jugoslovčan, in vedno se ga bodo spomi- njali pevci in pevke od Triglava do Var- darja, saj jih je s pesmijo učil ljubezni do rodne zemlje in do domovine. Slava nje- govemu spominu!

Z. P.

Vse dele štedilnika, če so umazani ali pa zarjaveli, boste lahko in hitro očistili z Vimom.

Najdba predmetov iz kamene dobe

Dolenjska je bila že v najstarejši dobi obljubena. O tem nam pričajo razne dragocene izkopanine. Predmeti iz raznih najstarejših dob so shranjeni v mno- gih muzejih, zlasti v tujini, kamor jih je odnesla vojvodka Meklenburška, ki je ko- pala po raznih krajih po Dolenjskem. Ven- dar ljudje še vedno nalete tu in tam na zgodovinske znamenitosti. »Jutro« je že v jeseni poročalo o izkopaninah v Kapli vasi pri Mokronogu ter poudarjalo upravičeno domnevo, da utegnejo biti v dotičnem gro- blju še mnogi spomeniki iz rimske ali pa tudi starejše dobe. Groblje bo najbrže še letos strokovno pregledano.

Te dni so naleteli na stare predmete iz kamene in poznejše bronzaste dobe v bli- žini Žužemberka. Tu so izkopali razne po- sode, kamenite sulice in drugo. Nekaj teh predmetov je menda že v ljubljanskem muzeju, vendar utegne biti tu še več sta- rih zanimivosti. Zato bi bilo priporočati, da večaki preiščejo tudi ta kraj, da se dragocene najdbe ne porazgube ali ne po- končajo zaradi nevednega kopanja.

Skladatelji snujejo svojo zadrugo

Ljubljana, 3. maja

UJMA (Udruženje jugoslovenskih mu- ziških avtorov) je imelo včeraj v Glasbeni Matici redno sejo svojega upravnega od- bora. Predsedoval ji je dirigent zagrebške opere g. Baranović. Seje so se udeležili beo- grajski in zagrebški odborniki, iz Ljublja- ne pa so bili gg. Osterc, Prelovec in Štri- tof. Na dnevnem redu seje so bile važne zadeve, predvsem izvršitev repartacije tan- tujem za lansko poslovno leto. Dalje se je razpravljalo o raznih vlogah ter o izplačilu posmrtnih iz posebnega fonda. Nedavno sta umrla dva člana, skladatelja Marko Ne- šić in Franjo Mačejovski in preimejo pravi- ni nasledniki za vsakega po 10.000 din po- smrtnine.

Najvažnejše je bilo posvetovanje o izda- jateljstvu zadrugi jugoslovenskih skladate- ljev. Član zadruga lahko postane vsak član UJMA, ki plača en delež. Znesek bo nak-

nadno določen. Cilj zadruga je, tiskati čim več jugoslovenskih skladb. Dobrodoči zadr- ge bi bili donosi od reparacij in razne pod- pore, izdatki pa bi bili efektivni stroški za izdajanje skladb ter za razmnoževanje not. Od repartacije bi zadrugi pripadalo za vsa- ko delo 50 odstotkov, ostalih 50 odstotkov pa skladatelju, v primeru zborov in samo- spevov tudi avtorju besedila. Triletni pra- račun izdaj bi znašal 350.000 din. V treh letih bi se lahko izdalo 72 zvezkov (300 skladb) za salonski orkester, 36 zborovskih skladb, 72 originalnih skladb za salonski orkester in 6 originalnih del za simfonični orkester. Pri teh izdajah bi bilo lahko v treh letih zastopanih 70 skladateljev.

Zadruga pravila bodo kmalu izdelana in predložena oblasti v odobritev. Ta ustano- vitev bo velikega pomena za razvoj naše glasbe ter za njeno propagando in na- na tujem. Mnogo skladb leži v miznicah naših skladateljev, ker ne najdejo založni- ka. Sedaj bo to lahko prišlo na dan ter bo- do godbam in zborom vse, razen velikih simfoničnih del, brezplačno na razpolago.

Z. P.

KOPALIŠČE

LUHAČOVICE

Č. S. R.

Odlični zdravilni vrelci, najmoderneje urejen inhalatorij v Evropi — Naravne ogljikovoksle kopeli. — Odlične vodne kure z muljnimi in žveplnimi kopelmi. Informacijske prospekte razpošilja direkcija kopa- lišča Luhačovice Č. S. R.

Predavanje iz ljubljanske zgodovine

Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj praznuje letos tridesetletni- co svojega obstoja v ta namen priredi drevi ob 20. v dvorani Kazine predavanje: Dvorski okraj v prejšnjih stoletjih. Preda- vatelj Alojzij Potočnik ima mnogo zaslug za dvorski okraj. Petindvajset let je bil učitelj na Grabnu. Ni bilo prireditve brez nje- govega vodstva petja. Ob petdesetletni- grabenske šole je napisal mično igrico »Ma- tevžev stric pripoveduje«, kjer je v lepo

zasnovanem razgovoru z dečki očrta živ- ljenje v stari Ljubljani. Petnajset let je opravil posle okrajnega načelnika in mar- sikateremu režu nepristransko pomagal iz zadrege. Več let je bil tudi občinski svet- nik. Velike so pa njegove zasluge za Go- spodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj. Ze od leta 1914. je zaposlen pri knjižnici. Prvotno je pomagal pokojne- mu knjižničarju Avgustu Petriču, dokler ni leta 1923 sam prevzel vodstva knjižnice, katero se danes brezopasno opravlja. Več let je vodil tudi pevski zbor. Za te uslugе mu je občinski svet podelil leta 1934. ljubljansko meščanstvo. Alojzij Potočnik je pa tudi dober poznavalec zgodovine svo- jega rojstnega mesta. Marsikateri članek v našem listu priča o tem. Udeležuje se tu- di kot voditelj tujcev po Ljubljani. Zato je naša dolžnost, da se v plačilo za vse pre- dateljeve trud predavanja vsi udeležimo.

Domače vesti

Minister piše malemu učencu

Češki listi so nedavno zabeležili junaško dejanje mladega učenca IV. razreda osnovne šole Jana Höhnerja. Deček je ob požaru sosedove hiše planil v ogenj in otel iz gorečega doma dete, na katero so bili odrasli v zmedbi pozabili. To junaško dejanje bi se lahko zgodilo kje drugje, saj se povsod najde kak vrl in hraber deček, toda kar se je zgodilo kasneje, bi se zgodilo le v malokateri drugi državi. Sam pravi minister se je namreč potrudil, napisal mlademu Janu prav pristoje pismo in ga pohvalil za njegovo junaško dejanje s poudarkom, da ravno takih vrlih ljudi domovina najbolj potrebuje. Obenem so iz ministrstva dečku poslali v dar nekoliko lepih knjig.

* Obisk ugledega francoskega zdravnika in prijatelja Jugoslovenov. V Bitolju se nudi že nekaj dni profesor pariske medicinske fakultete dr. Tudier. Med svetovno vojno je bil ta ugledega zdravnik in znanstvenik bojevnik na solunski fronti in blizu Bitolja je bil ranjen. Zjaj po dolgi letih je prišel, da obišče kraje, kjer je sodeloval v borbi za našo osvoboditev.

* Poziv. Zveza obrtnih društev bo v okviru svojega obnove zbora 15. t. m. poslala 40 letnico organizacijskega dela svojega častnega predsednika g. Jakoba Zadravca iz Središča ob Dravi. Vse njegove otje prijatelje in sodelavce prosimo, da sporoče Zvezi obrtnih društev svoje naslove v srhu nadaljnjih obvestil.

* Raspisana zdravniška služba. Centralni urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu razpisuje natečaj za zasedbo mesta pomožnega zdravniškega zdravilnika Brestovca na Sijemenu pri Zagrebu po pogodbi z mesečnim honorarjem 1.500 din, z brezplačnim stanovanjem, kurjavo, razsvetljavo in postrežbo. Po enem letu službe se honorar zviša na 2.000 din mesečno. Prošnje naj se izročijo Centralnemu uradu za zavarovanje delavcev najpozneje do 31. t. m. Podrobnejše podatke dobojito interesi pri SUZORJU v Zagrebu. Mihanovičeva 3/III. soba št. 324.

VZORČASTA SVILA
90 cm šir.

Din 26.— 32.—
36.—
45.—
50.—

PIKČASTA
CREPE DE CHINE
CREPE MAROCAIN

MANUFACTURA
SOUVAN
F. KS.
MESTNI TRG 24.

* Razpis likovnih nagrad banske uprave. Ker je pri nas veliko pomanjkanje umetnin z motivi iz domače zgodovine, razpisuje kraljevska banska uprava nagrade v znesku 20.000 din za najboljše likovne umetnine, ki upodabljajo prizore iz slovenske zgodovine. Za nagrade pridejo v poštev le kipi, slike in risbe nastali v dobi od 1. aprila 1. 1938. do 31. marca 1. 1939., odnosno, ki še niso bili pred tem časom javno razstavljeni ali reproducirani. Najboljše nagradjene umetnine se po možnosti tudi odkupijo, pa tudi v nasprotnem primeru so avtorji vezani, da dovolijo reprodukcijo nagradjenega dela prvenstveno banski upravi. Umetnine ocenijo posebno razsodišče, ki bo določilo tudi višino nagrad. To razsodišče bo sestavljeno iz zastopnikov Društva slovenskih likovnih umetnikov in članov ki jih določi banska uprava. Konkurenti naj pošljejo svoja dela do 31. marca 1. 1939. v Narodno galerijo v Ljubljani. Vsako delo mora biti opremljeno z geslom: prideljano mu mora biti tudi zapečatena kuverta, ki vsebuje geslo, naslov in ime natečajnika.

* V spomin gospe Franje Tavčarjeve daruje Kolo jugoslovenskih sester v Kamniku za internat Franje Tavčarjeve 150 din gospe Vida Krisperjeve, Radeče, pa 200 din.

Pri motnjah v prebavi, napihnjenosti, vzpenjanju in zgagi, povzročeni po trdi stolic, je najbolje vzeti zvečer pol čase naravnega »Franz Josefova« gredence in zjutraj na tešče zelodec isto količino. Prava »Franz-Josefova« voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za izboljšanje črevesja.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

* Novi čestni odbor v Ormožu. Zadnja leta je bil ormoški sodni okraj pod sreskim čestnim odborom v Ptuj. Ker pa je v ormoškem okraju poprej nad 70 let obstojal okrajni zastop, je banska uprava zdaj vzpostavila okrajni čestni odbor. Novo imenovan odbor je imel v sredo 27. aprila prvo sejo in je bila izvoljena tale uprava: načelnik posestnik Janko Stamberger iz Središča ob Dravi, podnačelnik član banskega sveta Janžekovič Alojz iz Škerjancev, člani uprave: Bratušek Franc iz Svetinje, Ingoljš Miroslav od Vol. Nedolje, Breznik Jože s Koga, Munda Martin iz Ormoža, Plavec Anton iz Loperšič, Bedjanec Andrej, Novak Matvoz iz Illova, Voršič Franc od Sv. Tomaža.

* Zaigral je obleko, voz, lano in žito, katero je pripeljal v milin. V vasi Orlanu pri Leskovcu sta se v krmi zgodaj zjutraj vesela dinar Stakić in kmet Milošević k paritji ojmca. Pripeljala sta žito v milin: prvi žito, katero je zaslužil kot težak; drugi pa pridelek svoje revne kmetije. Z drugičem ki sta ga imela, sta bila kmetu gotova. Potem pa je prišlo na vrsto ostalo premoženje. Čez nekaj ur je bil dinar bos in napol silečen. Potem je zaigral žito in, ker je bil voz z vprego izposojen, je bila zanj s tem partija končana. Krmar pa mu je le posodil nekaj dinarjev in spet se je spustil v borbo za kvartirsko srečo. Ta se je obrnila in drugo jutro je bil njegov partner kmet Milošević napol silečen in bos, zaigral pa je tudi žito, voz in dva vola. Morda bi se bila igra, ki je trajala od ene zore do druge, še nadaljevala, a prišli so mimo orožniki, ki so jo končali.

* Naš parnik »Lovćen« pristaja v pristaniščih sedmih držav. Parnik »Lovćen« od Zetske plovbe, ki je bil doslej v spitiški ladjedelnici, je odpotoval v Trst, 7. t. m. pa bo nastopil svojo redno službo na medbalkanski progi, ki veže vse države balkanskega sporazuma. Pristajal bo v pristaniščih šibenika, Splita, Korčule, Dubrovnika in Boka, v albanskih pristaniščih Drača, Valone in Saranda, na Grškem na Krku in v Pireju, v turški Smirni in Carigradu, bolgarskem Burgasu in Varni ter v rumunjski Konstanci. Tudi na povratku bo pristajal v vseh teh pristaniščih. »Lovćen« je naš največji parnik obalne plovbe. Nosi 1800 ton tovorov, sprejme pa lahko okrog 1400 potnikov.

* Za ureditev muzeja v Čakovcu. Ze pred leti je bila uređena akcija, da bi se v Čakovcu, ki ima pestro zgodovino in je tesno zvezan z zgodovino narodnih borb, ustanovil muzej, v katerem bi bile zbrane vse zgodovinske vrednote mesta in okolice. V raznih arhivih in tudi v privatni posesti je mnogo dokumentov velike zgodovinske vrednosti, a vse to se uničuje, ker ni pod pravim nadzorstvom. Samo v mestnem muzeju bi lahko stariški predmeti služili svojemu namenu. Akcija za ureditev muzeja se je zdaj obnovila. Obrtniško društvo je pripravljeno v svojem domu v gradu Zrinskih odstopiti za muzej potrebne prostore.

DKW **MOTOCIKLI**
LJUBLJANA
TYRSEVA 23
MIKLOŠEVA 30

* Nove predzgodovinske najdbe v Bosni. V okolici Pazarića ob železnici progi Sarajevo — Mostar je kustos sarajevskega muzeja Sergejevski odkril množico keramike iz predzgodovinske dobe. Vozstvo muzeja je že ukrenilo vse potrebno, da se to najdišče temeljito pregleda. Največ predmetov iz predzgodovinske dobe so doslej našli v Budmiru, novo odkritje pri Pazariću pa je tudi zelo važno za znanost. O budimskih najdbah so pisali učenci svetovnega slovesa, poudarjajoč, da so tam ostanski najstarejših naselbin iz kamnite dobe.

* Tatinska tolpa na delu. V nedavni noči so tatovi obiskali posestnika Kavčiča Jakoba na Stavenskem vrhu ter porabli vse, kar se je dalo odnesti. Tatinska tolpa je nato vdrila v klet Franca Keblerja in isti vas. Zilkovci so našli v kleti vino, ki so si ga krepko privoščili in v pijanosti pustili odprte pipe iz kletskih prostorov so šli v gorne stanovanjske prostore, kjer pa ni bilo mnogo plena. Ker je bilo v okolici zadnje mesece izvršenih že več tatvin, domneva prebivalstvo, da gre za večjo organizirano tatinsko tolpo. Orožništvo jim je baje na sledu.

* Dva mrtva saradi malega zemljišča. Pohlep po zemljišču je v vasi Zabrdu pri Slavoskem Brodu uničil dve družini. Rodbini kmeta Lulića in Galovića, ki sta v sorodstvu, sta se pravdali zaradi neke njive, ki je ob Lulićevi posesti. Pred sodiščem v Brodu je bila oni dan razpisana razprava, pravdarji pa se je niso udeležili, marveč so baš takrat na strašen način reševali svoj spor. Kmet Florijan Galovič se je s svojim bratom Antonom pripeljal pred Lulićovo hišo ter začel podirati plot s katerim je nasprotnik ogradil njegovo njivo. Seveda so Lulićevi takoj nastopili in razvila se je krvava borba. Med pretepom so razkačeni borci popadali v potok in še preden so mogli poseči v borbo sosedje, sta prišla iz potoka kmet Lulić in njegov sin. Brata Galovića pa sta v vodi obtežala mrtva. Lulićevi so položili mrtliča na Galovičev voz ter pognali konje, da so žalostno breme sami pripeljali domov. Oba Galovića sta bila oženjena in eden je zapustil šest malih otrok.

* Strašen zločin v okolici Petrinje. V Sibihih pri Petrinji je bil izvršen strašen zločin, kakršnega ne bomo v teh krajih. Okrog polnoči so bili alarmirani vaščani zaradi ognja v gostilni in trgovini Sime Dijkovića, ki je ob cesti proti Glini. Vaščani so prihiteli, da bi rešili stanovalce, in v svoje veliko začudenje so našli vrata zaklenjena, pred hišo pa razbito blagajno iz trgovine in zibel, v kateri je bilo sedemmesечно trgovčeveto dete. Ko so razbijali vrata, je v hiši nekaj eksplozivno. Tvegačot življenje so nekateri moške vdrli v hišo ter našli v trgovini Dijkovičevu ženo, ki je imela razbito glavo. V trgovini je bilo vse razmetano. Ko so ogenj zadušili, so našli v neki sobi domačo dekle že mrtvo, napol sežgano. Orožniki so takoj uvedli preiskavo ter zaprli trgovca Dijkovića in njegovega očeta, ki ima gostilno v Glini. Trgovca Dijkovića se je že dolgo prepiral s svojo ženo. Dan pred zločinom je zapustil dom ter sosedom pripovedoval, da gre kupovat koruzo. Izkazalo pa se je, da je takrat, ko je doma gorelo, poplaval v Glini. Govorijo tudi, da je mož nedavno visoko zavaroval svojo ženo in posest, kar da sumita da je najel morilce in požigalce.

Iz Ljubljane

Umetnina kot spominsko darilo. Sokol I. Tabor je poklonil svojemu zaslužnemu in iniciativnemu odborniku g. Francu Vrečarju, blaginiku »Jutra«. Častno diplomu. To spominsko darilo je v slogu starih spominskih listin umetninsko izdelal slikar-grafik E. Justin. Umetnina je razstavljena v izložbi Tiskovne zadruge, kjer ostane do nedelje.

U— Za prvi ljubljanski nastop »Slovenske scene mladih« so vstopnice v prodaji od danes naprej pri blagajni Delavske zbornice od 10. do 12. Prireditev bo v petek 6. t. m. ob 20. in sicer z Mrakovsko dramo »Čajkovski«, ki je v celjanskem mestnem gledališču pri kratki predstavi vplivala na gledalce — po poročilih kritike — zelo močno in enovito v interpretaciji mladih igralcev.

U— Sreda — dan zbiranja obleke, perila in obutve. Ne pozabite, da zbira ob sredah mestni socialni urad obleke, perila, obutve in posteljnino za mestne reveže. Na Vodnikovem trgu pred spomenikom je stojnica, kjer more vsakdo oddati blago, ki ga ne potrebuje in ga je namenil ubogim.

U— Za dijaško kuhinjo »Domevina« je daroval g. Albin Zeleznik 100 din, namesto cvetja na krsto blagopokojnemu dr. Bozisu Krističu.

U— Starje najpogostejši motor. V nedeljo 1. maja je mestna občina priredila v srebrni dvorani hotela Unionsko skromno počastitev 86 materam, ki so dale življenje rekordnemu številu sinov in hčera. Na preprosto pojedino so bile povabljene žene, izmed katerih je slednja rodila najmanj po štirinajstkrat, a med njimi je bila tudi mati, ki je rodila 20 otrok. Skupno je teh 86 žena darovalo življenje več kot 500 sinovom in hčeram. Zbrane žene je nagovoril predsednik mestne občine dr. Adlešič, nato pa sta sledila pevski nastop prof. Ljudmille Vedralove in Poldke Zupanove, Adleščica Svetelova pa je recitiral Pregljevo himno materi. Naše najvišje in materam razdelila evetnjice kot nekakšno odlikovanje za spomin. V imenu žene se je zahvalila Gabriella Lumbardjeva, ki je dala življenje 16 otrokom, načelnik mestnega socialno-političnega odbora arhijakon dr. Klinar pa je imel nagovor o poslanstvu materinstva. Na koncu je še mestnega socialno-političnega urada Svetel sedel b klavirju in vsa družba je zapela v zboru »Slovensko dekle«.

Baš za Vas krasne vzorce blaga za obleke in kostume! Kvaliteta in cena Vam bosta ustrezali!

BRATA VLAJ

WOLFOVA ULICA 5

U— Javni telovadni nastop učencev in učenk srednjih in učiteljskih šol v Ljubljani na Stadionu v soboto 7. maja t. m. ob 15. uri bo po teme sporedu: državna himna; prosta vaje učenk višjih razredov gimnazij in učiteljskih šol; vaje in igre učencev nižjih razredov klasične gimnazije pod vodstvom tel. učiteljev Miloševića in Pirnata; vaje in igre učencev nižjih razredov I. državne realne gimnazije pod vodstvom tel. učiteljev Čopa, Kozaka in Zateleta; vaje in igre učenk I. in II. razreda vseh gimnazij pod vodstvom telov. učiteljice Štubarjeve, tel. učitelj Vazza; Ognjanovića in Trdinove, prof. Dobovška in tel. učiteljice Planinove; vaje in igre učencev nižjih razredov III. državne realne gimnazije pod vodstvom tel. učiteljev Kovaljevega in Trošta; stateta med moškimi gimnazijami; narodni plesi učenk III. razredov gimnazij (tri srbeska kola in dva češka plesa); proste vaje učencev višjih razredov gimnazij in učiteljske šole. Pri vajah in nastopih bo sodelovala vojaška godba. Vstopnina: stojšča po 2 din, sedeži po 5 din.

SMUČARJI

čez poletje Vam pravilno shranimo Vaše smuči jih mažemo, popravimo in uredimo tako, da so za prihodnjo sezono pripravljene.

KOLB & PREDALIC
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4.

Telefonirajte na 35-61 in pošljemo ponje.

U— Da je basist Frane Schillrer v resnici pravi umetnik-pevec, dokazuje tudi skrtina cestava njegovega koncertnega sporeda. Ker ve, da se njegovemu izredno mehkuju, blagodonečnemu basu najbolj prilagaja lirčne pesmi in arije, si je izbral prav iz tovrstne literature največ del za koncert 9. t. m. ob 20.30 v voliki Filharmonični dvorani. 4 glasbene literature so zastopane na sporedu in sicer slovenska, ruska, nemška in italijanska. Pravi biseri, ki sudio pevcu-umetniku vso priljubljenost, da pokaže lepoto glasu in svojo glasbeno izobrazbo. Spremljal bo na klavirju kapelnik Niko Stritof. Na koncert opazujmo vse prijatelje lepega petja, vstopnice pa se dobe v knjižarni Glasbene Matica.

Vsled preselitve

ugoden nakup za birmo. 10—15% popusta. — Ure, zlatnina, jedilni pribor pri

A. FUCHS, zlatar

SELENBURGOVA 4.

U— Disanje društva »Pravnik« o predhodnem načrtu obsega državlanskega zakonika se bodo vršile v mesecu maju v dneih 5., 12. in 19., vsakokrat ob 16. v prostorih advokatske zbornice v Dvojakovi ulici. Predmet: Skupnost stvarnih pravic, dedno pravo.

U— Cenjeno občinstvo! Še je čas ta teden, da si preskrbite karte poštne tomlote. Dobitki so krasni! Ogledate jih lahko vsaki dan v znanih ljubljanskih trgovinah, pri E. Mayer, Urbanc, Ig. Vok v Tavčarjevi ul., tvrdki Gorec v palači »Kreditne banke«, Zadoljilji bodo vse športnike, neveste, živilje in tudi vaše malčke. Saj poštarji vedo, s čim bodo posamezniki imeli največje veselje in česa si kdo želi. Tablice vam lahko prodajo vsak dan vse pismonoše, v nedeljo pa jih dobite od vseh važnejših mestnih križišč. Čisti dobiček te tombole je namenjen bolnim in onemoglim članom poštne t. in t. zvančnikov in služiteljev, kakor tudi v pomoč njihovim prosvetnim ustanovam. Odbor.

U— Otroci nastopijo na veleznikiv akademiji v četrtek 5. t. m. v franciskanski dvorani pod geslom »Otrok za otroka«. Dohodek akademije, ki jo priredi mestna občina, je namenjen izključno pomoči revnim otrokom. V šolah dobivajo revni otroci zajtrk, na počitnice jih bo treba poslati, da se okrepe. Vse to bo akademija podprla z dohodkom vstopnine. Vstopnice prodaja v franciskanski pasazi pisarna »Pax et bonum«, na razpolago bodo pa tudi na večer prireditve pri blagajni. Pričetek akademije je ob pol 20. Odlični in pester spored izvajajo dovršeno učenci ljubljanskih ljudskih šol in otroških vrtec. Spored navaja imena naših najboljših pisateljev in skladateljev.

U— Protituberkulozna zveza sporoča, da bo otvorila letošnji protituberkulozni teden z otvoritveno svečanostjo, ki bo v soboto 7. t. m. ob 19.30 v sejni dvorani mestnega poglavarstva. Poleg otvoritvenega govora g. bana dr. Natlačenca in predsednika mestne občine ljubljanske g. dr. Adlešiča se bo izvajal program, ki bo kulturno na višini, saj bo poleg članov ljubljanske drame sodeloval tudi ljubljanski godalni kvartet (gg. Pfeifer, Stanič, Sušteršič in Müller).

U— Zdravnik dr. Franc Novak je dne 30. aprila t. l. položil z odličnim uspehom izpit za specialista za ženske bolezni in porodništvo, pred komisijo v Ljubljani.

U— J. N. A. D. »Jugoslavija«. Članstvu javljamo, da so od danes dalje odprti društveni prostori v Areni Narodnega doma (Tomanova ulica 3). — Drevi ob 20 bo tam seja centralnega odbora.

JEANETTE MAC DONALD in NELSON EDDY zopet v Ljubljani v triumfalnem glasbenem vefilmu majake pesmi in ljubezni

Kino Matica BELI JORGOVAN
21-24

Radi ogromne dolžine filma so predstave ob 16., 19. in 21.15 uri!

U— Jugoslovenske nacionalne akademsko društvo »Jugoslavija«. Na ustanovnem obdobju dne 29. aprila je bil izvoljen naslednji odbor Jugoslovenskega nacionalnega akademsko društva »Jugoslavija«: predsednik: Fetič Mirko, cand. iur., podpredsednik I.: Svajgar Rasto, stud. techn., podpredsednik II.: Vedernjak Marija, cand. phil., tajnik I.: Zidarič Boris, stud. iur., tajnik II.: Hračev Aleksander, stud. iur., blaginjak: Grohar Ervin, stud. techn., zapisnikar: Vadal Branko, stud. iur., knjižničar: Jeretin Mirko, stud. phil., gospodar: Gole Jože, stud. iur., odborniki: Bregant Jugoslava, stud. med., Urnankar Feliks, stud. iur., Gaberšček Milan, cand. iur., in Ahčan Rudolf, stud. techn. Nadzorni odbor: predsednik: Žun Anton, cand. iur., člana: Rač Dragan, cand. iur., Drnovšek Bogdan, cand. iur.

U— Na sredi Sv. Jakoba trga so opravili večeraj popoldne delavei tvrdke Feliks Ioman znamenito, a težko delo. Dober teden so pripravljali okoli spomenika Matere Božje kakih 20 m visoko ogrodje, zdaj pa so dvignili obo Matero Božjo in jo po škripih spustili na tal. Bil pa je pač še skrajni čas saj je bil steber na vrhu že tako oslabil, da so morali dati v obroč. Pred kratkim je ta obroč popustil in bilo je na tem, da se bo zgodila nesreča, to je, da bo padla soha, delo Valvasorjevo, s svojega 18 m visokega stojišča na tla in se razbila. Zjaj je ta nevarnost pri kraju. Zelo masivni spomenik je iz bronca, težak okoli 850 kg, visok 2,20 m, sama Mati Božja pa je visoka 1,80 m. V notranjosti zemeljske kroglice so bivalne ose. Spomenik so prepeljali na dvorišče g. Jančkovića Rožna ulica 21. kjer bo čakal, da se mu napravi nov podstavek in da pride zopet na svoje mesto po načrtih mojstra Plečnika.

U— Zlatna cena v kinu Slogi. Uprava kina Sloga se je odločila, z današnjim dnem znižati cene vstopnic in pomnožiti število ceniljših sedežev po din 2,50, din 4,50 in din 6,50 tako, da je odslej omogočeno tudi najširšim slojem občinstva redno posejanje kina Sloga. Pri tem pa moramo omeniti, da bo ostal program kina Sloga na isti dosežanji višini, ker prinese kino Sloga baš v maju in juniju znamenite filmske premiere, kakor film »Beli tovor«, Golem, Maternelle, (film odlikovan z najvišjim predikatom francoske akademije umetnosti) Beli vrag ali Hadži Murat, (po Tolstojevi istoimenski noveli), Lukrecija Borgia, itd. Vse ta najzibranejši program bo ljubljansko publiko nedvomno močno zanimal.

U— Za dobavo sortirnega bebnja za gramoz razpisuje mestno poglavarstvo v Ljubljani v Službenem listu z dne 4. t. m. licitacijo na dan 20. t. m. ob 11. v tehničnem oddelku, Nabrežje 20. septembra. II. nadstropje, kjer se dobe tudi razpisni pogoji proti plačilu nabavnih stroškov.

U— Naknadni pregled avtomobilov in motociklov bo v Ljubljani 6. t. m. ob 8. do 12. na Bregu št. 20. (dohod z Novega trga). Komisija bo izdajala letošnje dovoljenja za uporabo vozil v smislu taksnega in pristojbanskega pravilnika. K pregledu je pripeljal vsa motorna vozila, ki ob dosežanji terminih letos še niso bila pregledana. Zamudnike bo zadela kazen in se jim bo prepovedalo obratovati z neodobrenimi vozili.

U— Spet nesreča na cesti. Večeraš jo na kirurški oddelki pripeljali 6-letnega litarjevega sina Franceta Ogrinca s Cankarjevega nabrežja 3. Mudi se je na Pogarjevem trgu pa ga je podrl neki motociklist, da je dobil nevarne notranje poškodbe. Iz Kranja je moral v bolnico 31-letni skladišni delavec Karel Udir, zaposlen na kolodvoru. V skladišču mu je padel težak kovr na nogo, da mu jo je zlomilo.

VSAKA GOSPODNJA

SE BOJI SELITVE

Ves strah je nepotreben, če Vam selitev izvrše strokovnjaki, ki jih ima trdka špedicija Turk — Ljubljana, MASARYKOVA 9. Telefon 21-57. Tudi premog Vam hitro in za mal denar pripelje na dom.

U— Vdovo je okradel. Te dni je policija v nekem lokalni aretirala bivšega hlapca Lajzeta B. ki je po rodu od nekod z Goranskega, pa je ostal na cesti in je zadnji čas živel od potepušva in od priločnosti kraje. Nejavno se je udomil nekje blizu Brezovice, odkoder je poizkušal ponesti svojo srečo, kakor je že nanela prilika. Mimogrede se je tu in tam spoprijateljil z domačimi fanti in z njihovo pomočjo navezal stike z družinami. Tako se je nedavno seznanil s neko premožnejšo vdovo, ki ji je bil ob večerih drag gost. Ko se je malo razgledal po hiši, pa so ga zasrbeli prosti. Ko je nekoga dale izvedel, da je šla gospodinja zdoma, se je na tihem prikradel, poiskal ključ od večnih vrat, napravil majhno hišno preiskavo in odnesel dve zlati uri z verzičjo, več prstanov, nekaj broš in nekaj stotakov. S plenom je pihel v Ljubljano, si natrl nekaj vesele družine in razpisno dajal za pijačo. Ni se pa mogel premagati, da ne bi nekajkrat iz žepa privlekel zlato uro in ee na skrivaj pobahal. Tako so ljudje postali pozorni nanj in kmalu je od nekod prišel stražnik da je Lajzeta povabil s seboj.

Iz Celja

U— Literarni večer bo danes ob 20. v mestnem gledališču. Za to pomembno prireditev v okviru Celjskega kulturnega tedna vlada živahno zanimanje.

KINO METROPOL
»IZGUBLJENO MESTO«.

U— Tragična smrt starega posestnika. Ko je šel 76 letni posestnik Jurij Paušek s Črnega vrha pri St. Juriju ob Taboru v ponedeljek zjutraj s škafom k potoku Ostrijci v bližini svoje hiše po vodo za živino, se je pri zajemanju preveč nagnil in padel v de-roči potok. Pri tem je udaril z glavo ob kamen. Dobil je 4. cm dolgo rano na temenu, se onesvestil in utonil. Ko se je hčerka Pavla okrog 8. vrnila domov, je takoj pogrešila očeta in ga končno našla v potoku. Poklicala je sosedo Henrika Blaznika, ki je hitro potegnil Pauška iz vode in ga skušal z umetnim dihanjem spraviti k zavesti. Bilo pa je že prepozno, Pauška bodo položili danes v St. Juriju ob Taboru k sadnjemu pokopu.

U— Umrla je večeraj zjutraj v Vojniku pri Celju v starosti 83 let zasebnica ga. Marija Jostova. V celjski bolnišnici sta umrla v ponedeljek 57 letni posestnik Valentin Jakop iz Hebenštajra pri Konjicah in 8 letna posestnikova hčerka Silva Turnškova iz Medlova pri Celju.

Iz Maribora

U— Pozdravni večer odličnim gostom. Večeraš so prispeli v Maribor odlični gostje, predstavniki inozemskih ter naših potovalnih pisarn, ki se udeležijo študijskega potovanja od 3. do 14. maja po Sloveniji. Predstavniki Norveške so prispeli že v ponedeljek ponoči, predstavniki Nemčije, Češke, Švedske, Danske in Švice s popoldanskim brzovlakom ob 13.34, zastopniki Italije, Grčije in naših Putnikovih poslovalnic pa z brzovlakom ob 16.09. Predstavniki mariborske Tujskoprometne zveze so jih pristočno sprejeli. Mestni župan dr. Juvan pa je na čast odličnim udeležencem priredil snoči v Kazini pozdravni večer, ki so se ga poleg gostov udeležili tudi predstavniki mariborskega javnega življenja.

U— Premiera »Dalibora«, znamenite Smetanove opere, bo v soboto 7. t. m.

U— Vsem tovarnam in večjim obratom Na sestanku industrije dne 21. aprila so delodajalci iznesli željo, da bi se delavstvu po tovarnah predavalo o važnosti obrambe proti jetiki. Protituberkulozna liga v Mariboru hoče dogovoriti z Okrožnim uradom za zavarovanje delavcev organizirati po tovarnah taka predavanja, ki jih bodo vodili zdravniki delavskega zavarovanja in lige. Predavanja bodo ves teden od 9. do 14. maja. Vljudo se prosijo vsa večja podjetja, da sporoče dan, uro in kraj predavanja pisмено ali telefonično na naslov poslovalnice OUZD v Mariboru, tel. št. 21-65, najkasneje do sobote 7. maja do 12. ure. Predavanja naj bodo v kakem večjem prostoru delavnice neposredno pred ali po zaključku dela, da bo prisotnih čim več poslušalcev. Podjetja izven Maribora, v srezih Maribor levi in desni breg naj prijavi predavanja direktno pristojnemu uradovemu zdravniku.

U— Maribor dobi avtobusni kolodvor. Večeraš so pričeli graditi na Glavnem trgu avtobusni kolodvor. Gradbeni stroški se predvidevajo na 250.000 din. Ob podolgovatem otoku, ob katerem postajajo avtobusi za Pobrežje, Tezno in Studence, bodo uredili pokrit peron, ki bo imel podobno pravega kolodvora. Peronska streha bo iz železobetona ter bo segala preko pločnika. V lici hišici na koncu perona, v smeri proti Vetrinjski ulici bosta pisarna in delavnica. Tukaj bodo tudi prostori za šoferje in se bodo lahko popravljali tudi manjši defekti na avtobusih. Gradbena dela je prevzela gradbena tvrdka inž. Slajmer & inž. Jelenec in bo avtobusni kolodvor dogradjen do Mariborskega tedna.

U— Mariborski frizerji se so sporazumeli. Na prednočnem zborovanju mariborskih in okoliških frizerjev, ki ga je sklicalo Združenje frizerjev, brivcev in lasničarjev se je sklenila obvezna pogodba. V smislu te pogodbe so se frizerji podčastno besedo in pretno precejšnje denarne kazni obvezali, da se bodo držali minimalnih cen v frizerski stroki, zlasti v trajnem kodranju in sicer v okolici Maribora 60 din, na periferiji 70, v mestu pa 80 din. Mariborsko Združenje frizerjev, brivcev in lasničarjev je prva organizacija v državi, ki se ji je posrečilo, da je uvedbo obveznega minimalnega cenika v frizerski stroki preprečila propadanje frizerske obrti. Glede načrta kolektivne pogodbe, ki so ga predložili mariborski frizerski pomočniki, se je izvolil poseben odbor v katerem so Fran Novak, Juratič, Valesova, Dobošič in Kocbek, ki se bo pogajal s pomočniki glede nekaterih točk v načrtu kolektivne pogodbe, ki jih mojstri smatrajo kot nesprejemljive.

U— Ali naj se minoritske cerkve porušijo? Na ponedeljkovi anketi, na kateri so razpravljali o novi tržnici na Vojnaškim trgu, je bila v ospredju razgovorov tudi bivša minoritska cerkev. Po mnenju gradbenega urada naj bi se pri zidanem delu nove tržnice po možnosti izrabili že obstoječi objekti, vsaj minoritske cerkve, ki je zaščiten. Tržni odsek pa je na svoji nedavni seji 18. marca t. l. sklenil med drugim, naj se bivša minoritska cerkev poruši. O zadevi bo moral sedaj odločiti mestni svet. Po načrtu gradbenega urada bi se mesarji in prekajevalci namestili v zasedanem delu tržnice, kjer bi bila tudi primerna gostilna in strazična, dočim naj bi bili zgolj prekriti deli tržnice namenjeni malemu kmetičemu prodajalcu. Ti deli tržnice naj bi bili zgrajeni z malimi stroški in tako da bi ščitili prodajalce in kupovalke pred vremenskimi nepravilnostmi. Ob velikih tržnih dneih pa se bodo morali prodajalci razvstriti tudi na prostem ob Vodnikovem trgu, Strossmajerjevem drevoredu ali kje drugje.

U— Mrtev starček v potoku. V potoku Velka so našli blizu železniške postaje Brezno—Ribnica truplo 70—80-letnega starčka. Obleka je ležala tik potoka in zaradi tega sodijo, da si je hotel starček najbrž oprati perilo, pa je padel v vodo in utonil.

Gospodarstvo

Računski zaključek Mestne hranilnice ljubljanske

Mestna hranilnica ljubljanska je pravkar izdala tiskano poročilo o računskem zaključku za leto 1932. Kakor znano, se je hranilnica s 4. aprilom t. l. odrekla zaščiti po uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov. Do danes, to je približno v teku enega meseca, je izplačala na oproščenih starih vlogah le 8.8 milijona din, medtem ko je v istem času znašal čisti dotok novih vlog 11.2 milijona din.

Bilanca za preteklo leto nam kaže ugoden zaključek. Poslovni prebitek je za letošnje leto izkazan v višini 1.145.000 din (prejšnje leto 1.124.000 din). Ta uspeh je ugodnejši nego prejšnja leta, ker je hranilnica poleg izkazanega poslovnega prebitka uporabila 4.9 milijona din za dotacije fondom (lani 3.8), in sicer pokojninskemu skladu nameščenec 1.3 milijona din in posebnemu rezervnemu zakladu za tečajno razliko pri vrednostnih papirjih 3.597.000 din to je ves tečajni dobiček, ki ga je imela hranilnica lani pri vrednostnih papirjih. Izdatki za obresti na hranilne vloge so lani znašali 14.8 milijona din nasproti 15.7, 16.1 in 18.9 milijona din v prejšnjih treh letih. Upravni stroški pa so nekoliko narasli na 2.87 milijona din nasproti 2.54, 2.62 in 2.55 milijona din v prejšnjih treh letih. Davki so bili le za malenkost manjši nego lani, namreč 0.66 milijona din (prejšnje leto 0.68), odpiši pa 3.38 milijona din (lani 3.02), od tega 2.94 milijona din (lani 1.6) na tekočem računu.

Hranilnični dohodki od obresti so zadnja leta zaradi znižanja obrestne mere za posojila prav tako nazadovani in so znašali lani 23.5 milijona din nasproti 25.3, 27.6 in 29.7 milijona din v prejšnjih treh letih. Navzlic temu zmanjšanju dohodkov od obresti pa je bil končni uspeh zadovoljiv. Kosmatni dobiček je še v primeri s prejšnjim letom narasel, ker se je tečajni dobiček pri vrednostnih papirjih povečal na 3.6 milijona din (prejšnje leto 0.9). Kakor rečeno je ta znesek v celoti porabljen za dotacijo posebnega rezervnega zaklada za tečajno razliko pri vrednostnih papirjih. Končno je izkazan še donos nepremičnin v višini 0.55 milijona din (prejšnje leto 0.58).

V bilanci je gotovina v blagajni izka-

zana v višini 57.4 milijona din nasproti 52.0 milijona din ob koncu prejšnjega leta in 2.0 milijona din ob koncu leta 1935. Naložbe pri denarnih zavodih so se v teku leta zmanjšale od 26.8 na 17.4 milijona din, vrednostni papirji so narasli od 31.7 na 36.2 milijona din in menice od 3.2 na 8.4 din. Hipotečna posojila so se nadalje precej zmanjšala in so znašala ob koncu leta le 15.1 milijona din nasproti 21.8, 28.1 in 32.3 milijona din v zadnjih treh letih. Občinska posojila, ki so ob koncu leta 1935 znašala 123.3 milijona din, so v zvezi s sanacijsko akcijo mestne občine ob koncu leta 1936 nazadovale na 75.4 milijona din, lani pa so zopet nekoliko narasle na 80.9 milijona din. Skoro nespremenjena je ostala postavka dolžnikov v tekočih računih, ki je znašala 168.1 milijona din nasproti 167.7, 187.7 in 198.9 milijona din v prejšnjih štirih letih. Malenkostno povečanje te postavke je v zvezi z okolnostjo, da je hranilnica zaradi dotoka novih vlog pričela dajati v okviru novega poslovanja nova posojila, seveda le kratkoročna. Ta postavka je narasla v teku leta za 20.9 na 42.3 milijona din.

Hranilne vloge so znašale lani ob koncu leta 379.0 milijona din nasproti 373.2, 392.7 in 407.5 milijona din v prejšnjih treh letih. Vloge so torej lani po večletnem nazadovanju prvokrat nekoliko narasle. V teku letošnjega leta pa je, kakor znano, nastopilo prav naglo naraščanje novih vlog. Reeskompt pri Narodni banki je hranilnica zmanjšala v teku leta 8.7 na 3.1 milijona din.

Iz splošnega rezervnega zaklada je hranilnica lani dvignila 0.4 milijona din in je s tem pokrila vsjo izgubo zaradi likvidacije kmečkih dolgov. Kakor vidimo, je ta izguba v primeri s poslovanjem malenkostna. Z novo dotacijo se je navzlic temu splošna rezerva povečala od 13.9 na 14.7 milijona din. Poleg te splošne rezerve ima hranilnica še posebne rezerve v višini 4.4 milijona din, pokojninski sklad pa znaša 6.9 milijona din. Skupna vsota vseh skladov znaša sedaj 26.0 milijona din in se je v primeri s prejšnjim letom povečala za 2.1 milijona din.

Nedovoljene reklamne prodaje

Poročali smo že, da je trgovinsko ministrstvo izdalo vsem banknim upravam razpis, v katerem ugotavlja, da oglašajo posamezni trgovci prodajo blaga za 10, 15 pa tudi za 20% ceneje od običajnih dnevnih cen za dotično blago in da je ugotovljeno, da taki oglašaji ne ustrezajo resnici in imajo le namen, da se dotično blago čim prej razproda. Na ta način se pri konsumentih ustvarja prepričanje, da se vrši v obratu razprodaja. Tak postopek pa je v nasprotju s § 168. obrtnega zakona in se kaznuje po § 399. točka 15. istega zakona. Postopek trgovcev pa je tudi v nasprotju z določbami zakona o pobijanju neobjavljene konkurence. Ker se take reklamne prodaje nemoteno vršijo na škodo solidnih trgovcev in tudi konsumentov, je trgovinsko ministrstvo pozvalo banke uprave, da naročijo po potrebi prvostopnim oblastvom, naj v vseh takih primerih najenergičneje postopajo proti takim trgovcem po navedenih trgovskih predpisih.

Na podlagi tega razpisa je banka uprava dravske banovine izdala okoliščino, v kateri navaja vsebino ministrskega razpisa ter dodaja še naslednje:

Po ugotovitvi zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in interesiranih združenj se krši označeno zakonsko določilo tudi s tem, da se pogosto oglašja razprodaja pod oznakami: »odprodaja«, »opustitev zaloge«, »izpraznitev zaloge«, »inventurna odprodaja«, »delna odprodaja«, kar vse predstavlja kršitev omenjenega določila. Če tudi se popust pri ceni izrecno ne omenja. Kar se tiče obetanja popusta 10 ali več odstotkov, vezanega na določen čas, je banka uprava že v nekaterih primerih potrdila kazenske razsode, ki so takšno dejanje podvajale pod § 32 zakona o pobijanju neobjavljene konkurence. Upravno sodišče se je pridružil stališču banke uprave in je torej stališče banke uprave smatrali kot pravno veljavno.

Mariborski gostilničarji so zborovali

Maribor, 3. maja. V hotelu »Meran« je bil danes dopoldne redni občni zbor Združenja gostilniških podjetij v Mariboru. Zbor je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Alojzij Klešč, ki je v uvodu pozdravil g. Serca kot zastopnika Zbornice za TOI, zastopnika Tujsko-prometne zveze g. Pfeifferja, predsednika Zveze gostinjskih združenj v Ljubljani g. Cirila Majcna in druge. Predsednik je nato orisal delovanje združenja v preteklem letu. Obširno se je zlasti pečal za vprašanjem tujskega prometa, avtorskih taks in trošarin, poudarjaljoč, da davštine in takse iz dneva v dan rasejo. Razne takse so previsoke in neznosne. Pogoj dobrega in uspešnega tujskega prometa je dobro gostinstvo. Nato je govoril o bodočih nalogah združenja. Za časa Mariborskega tedna bodo imeli člani združenja vsak svojo posebno prireditel v svojih lokalih. Združenje je žensko tudi kuharski tečaj za moške in prireditel ter angleški in češki tečaj.

Nato je spregovoril predsednik gostinjskih združenj za dravsko banovino g. Ciril Majcen, ki se je dotaknil vseh perečih problemov gospodarstva in gostinstva. Podčrtal je zlasti zahtevo gostilničarjev, da se pri novelizaciji obrtnega zakona upošteva gostinski stan kot samostojen stan. Nadalje zahtevalo gostilničarji na področju dravske banovine, da se v obrtni zakon vnesa zahteva, da smejo alkoholne pijače prodajati izključno le gostilničarji, ne pa tudi trgovci, kakor se je dozdaj prakticiralo. Poleg tega zahtevalo gostilničarji, da se omejijo točilnice in da se ne izdajajo nove koncesije, kjer ni dana krajevna potreba. Podčrtal je važnost tujskega prometa v dravski banovini, ki je tako ogromna, da z njo stoji in pada gostinski stan.

Kar se tiče obdavčenja, naj se enako obdavčijo tudi drugi gospodarski stanovi in ne samo gostilničarji.

Za zbornico za TOI je nato pozdravil zborovalce g. Serca, za njim pa so spregovorili še v imenu Zveze za tujski promet g. Pfeiffer, dr. Senkovič in drugi. V imenu nadzornega odbora je spregovoril gosp. Franc Majcen, da so znašali dohodki din 77.386, izdatki pa din 74.297. Društveno premoženje znaša 103.306 din, proračun za tekoče leto pa predvideva 109.121 din dohodkov ter 97.900 din izdatkov.

Vsa poročila so bila soglasno sprejeta na znanje, nato pa je še spregovoril vodja strokovne šole za gostinske vajence ravatelj g. Modic. Zborovanje je bilo zatem zaključeno.

Gospodarske vesti

— Nova železniška blagovna tarifa. S 1. junijem bo stopila v veljavo nova železniška blagovna tarifa. Poročali smo že, da je tarifni odbor po zaključni seji dne 8. aprila t. l. predložil svoj elaborat generalni direkciji državnih železnic, ki je v končni redakciji nove tarife del predlogov gospodarskih korporacij upoštevala. Kolikor pa predlogi niso bili upoštevani, je generalna direkcija odklonila stališče utemeljeno s tem, da vrednost dotičnega blaga prenese predvideni višji razred. Nova tarifa bo izdana sredi tekočega meseca. Nasproti prvotnemu načrtu generalne direkcije je glavna sprememba v tem, da je prvotni načrt predvidel samo 21 tarifnih razredov, sedaj pa je to število povečano na 25, ker so bili uvedeni posebni baremi za moko, pšenico, koruzo in za prenos za Vojvodino. S to preureditvijo se baremi prvotnih 21 razredov niso spremenili. V pogledu razlike med lokalno in luško tarifo je železniška uprava upoštevala in je luške tarife znižala nasproti lokalni tarifi za 20 do 30%. Glede prevoza moke in žita se je uprava državnih železnic odločila v tem smislu, da se tarifne postavke od 75 km znižajo, od 75 do 300 km se neznatno zvišajo, a od 300 km naprej se zopet znižajo. Medtem ko je bilo prvotno nameravano, da nastopi znižanje šele od 600 km naprej.

— Uradni tečaji za maj. Finančni minister je za mesec maj določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleondor 298.50 din, 1 zlata turška lira 339.70, 1 angleški funt 238, 1 ameriški dolar 43.20, 1 kanadski dolar 43, 1 nemška marka 14.50, 1 poljski zlot 8.15, 1 avstrijski šiling 8.50, 1 belga 7.40, 1 madžarski pengő 8.60, 1 brazilski milrajs 2.55, 1 egiptovski funt 240, 1 palestinski funt 337, 1 urugvajski pezos 15.50, 1 argentinski pezos 12, 1 čilski pezos 1.25, 1 turška papirnata lira 34, 100 albanskih frankov 1410, 100 francoskih frankov 150, 100 italijanskih lir 227, 100 holandskih goldinarjev 2400, 100 švicarskih frankov 1000, 100 bolgarskih levov 45, 100 rumunskih lejev 32.30, 100 danskih kron 961, 100 švedskih kron 1110, 100 norveških kron 1082, 100 španskih pezet 235, 100 grških drahem 39, 100 češkoslovaških kron 151.40, 100 finskih mark 95, 100 letonskih latov 815, 100 iranskih (perzijskih) rijalov 100.

Borze

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi v privatnem kliringu trgovali po 8.64. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.5950 (v Beogradu po 8.5908), v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 28.75. Nemški klirinški čeki stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu nespremenjeno 14.50, za 16. septembra pa v Zagrebu 14.40.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri nespremenjeni tendenci trgovala po 482 (v Beogradu po 482.50). Nadalje je bil promet v 4% agrarnih obveznicah po 92.25 v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 93 — 94 (v Beogradu po 92.75), v 7% investicijskem posojilu po 100 (v Beogradu po 100.25) in v 7% Blairovem posojilu po 93 (v Beogradu po 94 — 94.25).

DEVIZNE
Ljubljana, Amsterdam 2411.00 — 2420.25, Berlin 1741.00 — 1754.91, Bruselj 729.45 — 734.51, Curih 986.45 — 1003.82, London 215.77 — 217.83, New York 4900.38 — 4936.69, Pariz 132.31 — 133.75, Praga 151.08 — 152.14, Tret 227.20 — 230.28.

Curih. Beograd 10, Pariz 13.17, London 21.7075, New York 435.125, Bruselj 73.34, Milan 22.88, Amsterdam 242.25, Berlin 175, Dunaj 47, Stockholm 111.8750, Oslo 109.0750, København 96.90, Praga 15.17, Varšava 82.20, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 482.50 — 483 (482), za maj, junij, julij 481 den., 4% agrarne 62 — 63, 4% severne agrarne 62.25 den., 6% begiške 93 — 94.25, 6% dalmatinske agrarne 93 — 93.75, 7% stabilizacijske 98.50 den., 7% invest. 99 — 100, 7% Drž. hip. banka 99.50 den., 7% Blair 93.50 — 94, 8% Blair 97 — 99; delnice: Narodna banka 7300 den., PAB 224 — 228, Trboveljska 195 — 220, Gutmann 60 — 65, Sečerana Osljek 110 den., Dubrovačka 370 — 400, Jadranska 375 — 405.

Beograd. Vojna škoda 482.50 — 483 (482.50), za maj — (482.50 — 483), 4% agrarne 62.75 den., 6% begiške 94 — 94.25 (94 — 94.25), 6% dalm. agrarne 92.50 — 92.75 (92.75), 7% stabiliz. 99.25 — 100 (99.50), 7% invest. 100 — 100.50 (100.25), 7% Blair 94 — 94.25 (94 — 94.25), 8% Blair 98.75 — 100, Narodna banka — (7350), PAB 230 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+Chicago, 3. maja. Začetni tečaji: pšenica: za maj 78.75, za julij 77.385, za sept. 78.25; koruza: za maj 57, za julij 58.50.
+Winnipeg, 3. maja. Začetni tečaji: pšenica: za maj 119, za julij 109.25, za okt. 88.
+Novosadska blagovna borza (3. t. m.). Tendence stalna. Pšenica (78/79 kg): baška 210 — 212.50; sremška 210 — 212; banatska 205 — 211; baška potiska 212 — 216. Kruza: baška 104 — 105; banatska 100 — 101. Oves: baški 157.50 — 160; slavonski 160 — 162.50. Jemena: baški in sremski 63/64 kg 147.50 — 150. Moka: baška »K« in »Og« 310 — 320; »K« 290 — 300; »O« 270 — 290; »K« 250 — 260; »O« 220 — 230; »K« 125 — 130. Otrobi: baški in sremski 100 — 107.50.

BOMBAZ

+Liverpool, 2. maja. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za april 4.63 (prejšnji dan 4.64), za julij 4.76 (4.78), za okt. 4.87 (4.89).
+New York, 2. maja. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za maj 8.66 (8.75), za okt. 8.75 (8.86).

Iz Zagorja

— Huda nezgoda mlade kolesarke. V nedeljo zvečer so k banovinskemu zdravniku g. dr. Slavku Grumu pripeljali 19-letno Slavko Jevnikarjevo, hčerko rudarja iz Podlipov. Po znanem Trojanskemu klancu se je pešala s svojim kolesom, pa je na hudem ovinku padla s kolesa in obležala nezavestno s hudimi poškodbami na glavi. Šele čez nekaj časa so jo našli in jo prepeljali v Zagorje. Njene poškodbe so hude, vendar je upanje da bo okrevala.

— Obnovev bišvih Tauferjevih apne. Kakor se čuje, se neki zagrebški denarniki zanimajo za bivše Tauferjeve apnenice, katerih lastnica je zdaj Posojilnica v Zagorju. Dva interesenta sta si jih že ogledala. Zgasil pa so se še drugi interesi, zato do zaključitve kupitve še ni prišlo. Čudno je, da se naši slovenski denarniki ne zanimajo za to podjetje, katerega dobičkanost je nedvomna. Apnenice so ob cesti in v bližini postaje in, kar je največjega pomena, kamen je prvostopen. Vsa javnost pričakuje obnove obratovanja, da bo spet prišlo večje število ljudi do zaslužka.

Iz Gornje Radgone

gr— Velika umirljivost. Večkratne nevarne izpremembe vremena v letošnji pomladi so bile usodne za bolehe ljudi. V tukajšnjem okolišju je zlasti v mesecih marcu in aprilu smrtna kosa neusmiljeno kosila. Samo na področju župnije Sv. Petra pri Gornji Radgoni je bilo do konca aprila 47 smrtnih primerov, kar je tako izredno visoko število, da ga ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Največ smrtnih primerov je bilo za pljučnico.

gr— Ukinjenje garnizije v Radgoni. Zaradi nedavne priključitve Avstrije k Nemčiji so nastale tudi v obmejni Radgoni spremembe. Med drugim bo v najkrajšem času ukinjena komaj pred poltridesim letom ustanovljena vojaška garnizija. Namesto vojaštva napovedujejo prihod močnejšega oddelka policistov, ki bodo nastajeni v vojašnicah, dokler ne bodo zanje zgrajene posebne hiše z udobnimi stanovanji. Za vse finančne in policijske organe, ki služujejo v obmejnih krajih, kakor v Radgoni, Gederovcih, Zenkovicah, bodo namreč se to leto zgrajene stanovanjske hiše v vseh navedenih krajih.

gr— Nova tržnica. Občina je sklenila opraviti od obmejnega murskega mesta vse barake branjarjev, katerim je določeno nov prostor na Spodnjem Grišu med carinarnico in hišo Konrada Sprangerja. Ta prostor bo preurejen za novo tržnico, katere naš obmejni trg doseje ni imel. Na prostoru, kjer so doslej stale barake, pa bo zgrajen ličen zidan paviljon za naše obmejne organe, ki bo izpodrinil dosedaj leseno barako. Pod tem paviljonom bo ob bregu Mure zgrajeno javno stranišče.

NAJSLABŠE

Pepe ima ženo, ki je zmerom slabe volje in z njim nezadovoljna. Za veliko noč je imel goste v hiši in pred njimi ji je izročil svoj velikončni dar — lepo blago za obleko. Ko ga je pogledala, pa je rekla:

»Ali ni tole čudno? Moj mož ima srečo, da zna zmerom izbrati najslabše!«
»Res,« je odvrnil Pepe in se žalostno posmehal. »In s teboj sem začel.«

PARKETE

dobavlja in poklada nove, struži stare, poceni, vestno, solidno!

FR. VERTAČNIK

prodaja parketov in park. ostankov
Ljubljana, Masarykova 23.

Nenadna smrt marljive Sokolice

Zidani most, 3. maja. Preteklo nedeljo je preminila v celjski bolnišnici 18letna Boža Strniševa, hčerka trafikantke na zidanmostki postaji, vdova po železniškem uradniku. Pokojnica se je bila morala v celjski bolnišnici podvreči operaciji na slepiču, katero je srečno prestala, toda dobila je pljučnico, ki ji je pretrgala nit življenja. Z avtofurgonom so jo še isti dan prepeljali na Zidani most, kjer so jo položili na mrtvaški odel v Sokolskem domu, odkoder so jo danes popoldne nesli k večnemu počitku na loško župnijsko pokopališče.

Sestra Boža Strniševa je bila delavna Sokolica. Vodila je z veliko vnamo deco in ženski naraščaj. Vsi jo imamo še v živem spominu, ko je nastopila s deco in naraščajem pa tudi sama v skupinskih vajah na lanski prvoletninski akademiji.

Rajnika je bila v veliko oporo svoji materi pri gospodinjstvu in delu na postaji. Bila je splošno priljubljena, saj je bila vselepa in dobrodušnega značaja.

Zapušča poleg matere sestro Jožo, učiteljico na Blanci, Maco, trgovsko sodelnico in brata Marjana, orožniškega oficirja v Sarajevu, ki so vsi odločni pripadniki Sokola. Bodi dobri mladenki, ki jo je v

Na bolezni srca

in srčnega mišičevja, nepravilno delovanje srca, težko dihanje, otekle noge v členkih — najugodnejše vpliva zdravljenje v KOPALISCU

LIPIK

cvetu mladosti ugrabila smrt, blag spomin. Njenim svojem naše iskreno sozlatje!

Divji prašiči v Loški dolini

Kmetje imajo škodo, lovci pa — smolo

Stari trg, 3. maja. Ze od lanske spomladi se klasi po tukajšnjih lovskih revirjih krdele divji prašičev. Mnogo pogonov so priredili lovski upravičenci na to zverjad, a vedno brezuspešno. Prašiči so pokazali kitub okornemu svojemu truplu večjo ločavost in sigurnost v gibanju kakor lovčeva kroglja. Poletje, jesen in zimo so prebili v prostoru med državno mejo in Križno gorovo, v revirju, kjer je bilo mnogo širi in zloča. Pa tudi žitnih in krompirjevih njiv se niso izogibali. V zadnjem času so se pa preselili v okolje Knežje njive, kjer delajo kmetovalcem mnogo škode in škrti. Posebno novonastajen krompir jim grobo v slast.

Ker so bili vsi pogoni, organizirani od lovskih upravičencev brez uspeha, ter je politična oblast bila o teh škodljivih obveščena, je bil nedavno na brzojavni ukaz sreskega načelnstva v Logatcu ukazana večji pogon.

Tukajšnje županstvo je ukrenilo v naglici, upoštevajoč vremenske razmere — po vrhovih je namreč ležala nekaj centimetrov debela snežna plast — vse potrebno, da se je zbral 24 gončev in večje število lovcev. Lovski upravičenci so preskrbeli, da so čuvaji ta dan že v ranih jutranjih urah pregledali vse teren od Gornjega jezera preko Križne gore do Ravnice gore ter našli sled za prašiči. Ob 9. dopoldne je krenila iz Starega trga dolga vrsta lovcev in gončev ter orožniška patrulja proti Knežji njivi, kjer so zdaj čuvaji opazili sled.

Po navodilih lovovodje so se lovci in gončaji razvrstili v prvi pogon — Markov hrib, kjer je obiskalo lovce le nekaj števila in večje število smrad. Dovoljen je bil strel samo na prašiča in volka.

Drugi pogon — Velika Ribčevka — je bil leglo zverjadi. Lovci so zastali ob po-

ti od Knežjih vrat do Vrbanovega jezera, konec katerega se je postavil na prebo izkušeni lovovodja Jaka. Čez dol in širo se je razlegalo vpitje gončev. Po žilah je zaskrbelo kri, ko je začel polk puške tam od Vrbanovega jezera.

Prvi lovci so zapustili svoja stojišča in se vzpenjali proti vrhu. Ustavili jih je glas gončaja »Mertajtek« in že je pastirala velika stena svinja, komeč dračje, od vrha navzdol. Izstreljena krogla ji je bila le v pozdrav — na beg preko Knežjega vrha. V nadi, da bodo lovski tovariši sresnejši, je prva skupina lovcev zanetila ogenj ter razvezala svoje nahrbtnike. Počasi so k ognju prihajali drug za drugim lovci in gončaji. Modrovanja ni bilo ne konca ne kraja. Drug drugemu so očitali pogreške, kar pri tako »na brzo roko« organiziranem lovu ni nič čudnega. Zvedelo se je tudi, da so štiri mrcine zdrave, brzih nog odkurile po gostem lesu v smer Bloške planote. Jaka je potem pripovedoval:

— Hudimama, štirje so drveti preko skal tako naglo, da nisem mogel ugotoviti kaj je. Pri zadnjem sem šele zagledal rilec, pa vrgel puško k licu in sprožil — meriti ni bilo časa. Kroglo, ki ni zadela, sem našel. Takrat je za menoj nekaj zasumelo. Ozrem se in nekaj korakov za mano stoji velik medved, ki se je pred gončaji umikal po isti poti kakor prašiči. Ustrašila sva se drug drugega in zavpila. Medved je odkodril preko skale, od koder me je še enkrat zvedavo pogledal...

Lovci so napravili še tri pogone. V Knežjem vrhu so bili trije prašiči, ki so pa pravčasno odkurili. V cellem so prepodili 8 prašičev, a štirje so zapustili lovski revir že v jutranjih urah. Iz tega števila lahko sklepamo, koliko škode bodo imeli to pomlad kmetovalci in lovnamenjki. Škrteti bo treba, da se prašičja zalega na kakršenkoli način zatira.

Tragedija revnega kmeta

Pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah se je pripetila pretresljiva družinska tragedija. 58letni vinicar Martin Fajc je bil povabljen na sodno razpravo k sodišču v Mariboru. Povabilo pa je moza tako potro in spravilo iz ravnotežja, da se je v hipni duševni zmedenosti obesil. Ko se je njegov 19letni sin Jože vrnil in našel očeta obesnega, se ga je lotilo malodušje in sklenil je, da mu sledi v smrt. Zavzel je večjo količino mišičev. Domačini so ga takoj našli in pozvali zdravnika, ki je fant rešil smrti.

Pokojni Martin Fajc je bil reven posestnik in močno zadolžen.

Zanimivi običaji Bitolja in okolice

Bitolj 3. maja. Dva dni je imela vas svoj praznik v mestu Bitolju. Tja so prišli vaščani celo iz prilpeškega srezu ter uživali gostoljubnost bitoljskega prebivalstva. Po starem običaju obiskujejo prvi četrtlet in petek po pravoslavni veliki noči vaščani meščane. V mesto pridejo tudi najsiromamejši in Bitoljčani delijo z njimi vse kar imajo. Na djuvdjev dan se pa obisk vrne. Takrat pohitijo prebivalci mesta v okoliške vasi in so tam pogoščeni z vsem, kar premorejo seljaki. Letos je bilo v četrtlet in petek po pravoslavni velikončni praznikih v Bitolju nad 5.000 vaščanov od blizu in daleč. Menda ni bilo hiše, ki ne bi imela kakega gosta iz vasi.

Prvi četrtlet po pravoslavni veliki noči pa je tudi dan drugih nenavadnih običajev. Okrog »Krive vodenice« (mlina) se je zbralo v četrtlet več tisoč meščanov in vaščanov. Okrog starega mlina, ki so ga zgradili še pred turško oblastjo, je prebila množica ves dan v pričakovanju sreče. »Krive vodenice« je zatočišče vseh, ki jih tare bolezen ali pa kaka skrb. Tja prihajajo nesrečni in življenju, bolniki, nerodovne žene in oni, ki nimajo sreče v ljubezni. V mlinu je velik kamen in na njem sedijo po ves dan bolniki ter pestra družba v življenju nesrečnih in nezadovoljnih ljudi. Vodil, ki teče skozi mlino, pripisujejo na ta dan čudodelne moči. Bolniki jo pijejo in se z njo umivajo. V čutarah jo nosijo domov. Dekleta, ki žele moža, pobirajo iz vode kamenčke, odnašajo pa tudi dečice s krova starega mlina. Ker ima prvi četrtlet po praznikih ob »Krive vodenice« toliko čudodelnih moči, je seveda vedno tam tudi živahna borza za sklepanje zarok in porok.

SOKOL

Sokol v Metliki priredi v četrtlet ob 20. v kinematografski dvorani filmsko predavanje o češkoslovaški. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bužar Veloklav.

Iz življenja na deželi

Politična razsvetljava v Rimu

Italijanska vlada je odredila za časa bitvanja Hitlerja v Rimu bajno okrasitev in razsvetljava vseh večjih ulic in trgov

Zmešani meseci

Na glavo postavljene vremenske razmere — Letošnji april je bil najslabši v zadnjem četrststoletju

Pomlad 1933, ki jo bo človeštvo pomnilo še dolgo zavoljo teh in onih zgodovinskih dogodkov, se bo ohranila kakor zgodovinska pomlad 1848. v spominu ljudi tudi zavoljo svojih anormalnih, naravnost na glavo postavljenih vremenskih prilik.

Nenavadno toplemu, na koncu že popolnoma poletnemu mrazu je sledil april, ki ga, če izzamemo neke poedine osamljene dneve, ne moremo imenovati nič drugače nego poletnega.

Pogosti snežni meteži in pogosti nočni mrazovi, ki so v širnih predelih Srednje Evrope do Italije in na evropskem zapadu povzročili silno škodo, označujejo ta mesec kot najslabši v celnem zadnjem četrststoletju. Od 1.1913. ni bilo nobenega aprila več, ki bi bil povzročil toliko škode s svojim mrazom. Tudi pred 25 leti so imeli pred aprilom abnormally tople marec, letošnji marec pa je rekordne temperature tedanjega marca še prekosil. Bil je najtoplejši v več nego sto letih. Odlikovale so ga visoke temperature in mnogo sonca. Povprečno je bil za več nego štiri stopinje pretopel. To pomeni, da je bil toplejši, kakor je drugače toplel april. To pa velja za vso severno poloto do meje tropskih dežel. V tem pogledu lahko go-

rmo o meteorološkem svetovnem fenomenu.

V aprilu se je ta pojav prevrnil v svoje nasprotje, vsaj kar se tiče Zapadne, Srednje in Južne Evrope. Prvi dnevi so bili seveda še lepi, potem pa je prišel nenaden preobrat, ki nas je vrnil zimi. V velikem delu naše celine, pred vsem pa v vsej Srednji in Zapadni Evropi, je bil april zavoljo tega po svoji srednji temperaturi hladnejši nego normalen marec.

Takšna zamenjava ulog med obema mesecema je izredno redka. V takšni meri so jo opazovali sploh samo dva ali trikrat, od kar se lahko ponasamo z natančnimi vremenoslovnimi zapiski, to je kakšnih 200 let. Na zadnje se je zgodilo v severnejšem delu Srednje Evrope 1.1903., da je bil marec povprečno toplejši nego april. Isto se je zgodilo v južnejšem delu Srednje Evrope 1.1896. Potem naletimo na podobne temperaturne zamenjave med obema mesecema šele 1.1780., in še prej, to je 1.1719., so nekaj sličnega zabeležili v Berlinu. Najizrazitejša pa je bila letošnja prevrnitev. Pomlad, ki jo pravkar uživamo oziroma, ki bi jo morali uživati, je torej res v marsikaterem pogledu zgodovinska.

Detektivi ugrabili mlado damo

Pustolovska dogodivščina v Budimpešti

Na budimpeštanski vzhodni postaji je prišlo v soboto do pravega ameriškega prizora. Ko je prispel pariški brzovalnik, je stopila iz njega mlada dama, ki jo je nenadno obkobil pet mož. Pozvali so jo, naj jim neopazno sledi.

Ker so bili možje civilno oblečeni, se je mlada ženska uprla in je na zadnje stekla preko tirov proti cesti. Pred nekim plotom pa so jo zasledovalci ujeli, jo posadili v taksi in jo odpeljali v neki hotel. Tam se je izkazalo, da so bili možji detektivi, ki jih je bil najel oče mlade dame, ameriški milijonar Anton Gellin iz Kansas Cityja, da bi pozvedovali za njo.

Mlada, toda po vsej priliki zelo samostojna dama, je namreč že v svojem 15. letu ušla z nekim filmskim igralcem z doma in je do sedaj niso mogli dobiti. Preživljala se je kot pevka v raznih velikih varietejah na zadnje v Parizu. Tam so jo detektivi njenega očeta izsledili. Zvedela je za to in je pobegnila v Budimpešto. Toda detektivi so bili hitrejši in so z letalom prispeli na madžarsko prestolnico.

Benetke brez gondol

Ena najstarejših beneških izdelovalnic gondol, ki je bila last družine Chietti, je te dni baš ob 500-letnici svojega obstoja, zaprla svoj obrat. Večina beneških gondol, ki so vozile pet stoletij zaljubljenih dvojic v mesečine pod Mostom zdihovanja, je bila izdelke družine Chietti.

Lastniki tovarne utemeljujejo konec svojega podjetja s tem, da se obratovanje ne izplača več, ker postaja gondola čedalje bolj nemoderna. Motorke so prodajanje gondol potisnile popolnoma v ozadje.

Nova polarna odprava

Danski raziskovalec dr. Lauge Koch (slika) je odletel te dni v predele Severne Grönlandije, kjer bo raziskoval, če je v teh krajih še kaj neznanne kopnine

Tako so jo mogli na postaji prijeti. Nje oče zahteva namreč slej ko prej, da se mora neubogljiva hči vrniti domov.

Spopad med štoklji

Nad krajem Rüthenwaldau v nemški Šleziji je prišlo do nenavadnega spopada med štoklji.

V gnezdo za štoklje, ki so ga imeli na postajnem poslopju se je veselila pred nekoliko dnevi dvojica štokelj, ki se je bila pravkar vrnila z juga. Nekoliko dni pozneje je prispela jata 35 štokelj, med katerimi je bila dvojica, ki je že prejšnja leta stanovala v tem gnezdu. Ta je oba vsiljivca takoj napadla. V boj so posegle tudi vse ostale štoklje. Po dolgi bitki sta morala napadencata, ki sta se branila z velikim pogumom, na zadnje vendarle ostati v gnezdu. Bila sta precej zmršena in ranjena.

Če hočeš, verjemi, če nočeš, pa ne...

...da je v zadnjih sto letih izumrlo več nego sto živalskih vrst.

...da obstoji v Mehiki strokovna organizacija beračev, ki šteje 100.000 članov in ki zahteva uradno priznanje s strani delovnega ministrstva.

...da je število ljudi na zemlji, ki so ga ob začetku tega stoletja cenili še na poldrugo milijardo, med tem daleč prekorajilo 2 milijardi. Po zadnji cenitvi znaša namreč 2.110.000.000. Več nego polovica zemljanov živi v Aziji.

...da je največja grobnica na svetu v indijskem mestu Bidžapur, in to je grobnica šaha Mohameda Alija. Njena talna površina znaša 50x50 m.

...da pridobivajo v Kebri v Afriki maslo iz nekega drevesa. To maslo ima bolj sladek okus nego tisto, ki ga nam dobavljajo krave.

Koliko stane ljubezen

Angleški igralec Marshall bo vložil energični priziv, če ga bo sodišče obsodilo na plačilo kakšnih devet milijonov dolarjev, ker je ameriški skladatelj šlagerjev Eddyju Brandtu ukradel naklonjenost žene, kakor pravi obtožnica.

Brandtov zakon z neko igralko se je začel v novembru lanskega leta in vzrok za to ločitev je bil, kar or je navedel Brandt, v tem, da mu je Marshall ženo otudil. Duševno muko, ki jo je trpel zavoljo tega, je Brandt potem preračunal v funte in tako je zahteval 50.000 funtov sterlingov odškodnine. Koliko mu jih bodo priznali, pa je drugo vprašanje.

Srebrna poroka v Hollywoodu

V ameriškem filmskem raju so imeli nedavno dogodek, kajti drugače se pač ne more imenovati pet in dvajsetletnica poroke filmske zvezdnice, ki je še vedno aktivna! Zvezdnica, ki je čakala ta jubilej, se piše Joan Hersholt ter je kakor nje mož, angažirana pri filmu. Odkar je omožena, je odigrala z uspehom 440 filmskih vlog.

Električni robot

V Preravi na Češkoslovaškem so uvedli mehanično napravo, ki avtomatično regulira prižiganje in ugašanje luči. Robot sestoji iz dveh celic. Prva je v poslopju mestne elektrarne, druga pa na transformatorju. Čim se znoči, reagirata obe celici na spremembo svetlobe s tem, da zažarijo povsod električne luči.

Madžarski milijonarji

V zvezi z uvedbo nove oddaje imetja so madžarske oblasti izdale statistiko, iz katere je razvidno, da je v tej deželi 263 milijonarjev. Petnajst Madžarov ima imetje po več nego 5 milijonov pengov, eden med njimi celo več nego 50 milijonov pengov. Samo ta davkoplačevalec plačuje državi okrog 7,5 odstotka vsega imovinskega davka, ki ga plačujejo na Madžarskem.

Prve morske ladje v Moskvi

Minuli teden so se prvič pojavile v Moskvi ruske pomorske ladje. Prispelo so po prekopu, ki veže Moskvo in Volgo. Flotila obsega devet enot, tri velike motorne ladje Stalin, Molotov in Kalinin ter šest manjših ladij.

Sonja Henie si gradi palačo

Kakor poročajo iz Osla si Sonja Henie, bivša svetovna prvakinja v drsanju in sedanja (nič preveč uspešna) filmska igralka, na starem deželskem posestvu svoje rodbine na Norveškem gradi majhno palačo v klasicističnem slogu. V kletnih prostorih bo imela Sonja bar in telovadnico. V kopalnice je mogoče stalno dovajati svežo vodo iz morja.

Človekovo rojstvo v filmu

Predvajanje prepovedano — iz navedenih razlogov

V Združenih državah se ta čas srdito pripravljajo zavoljo nekega novega filma. Preprič je postal sedaj še hujši, ker je vanj posegla žena državnega predsednika, ga. Rooseveltova.

Film se imenuje »Rojstvo deteta«, posnel so ga pod nadzorstvom ameriške zdravniške zveze in kaže na naturalističen način dogodke ob rojstvih. Javnost se je s tem delom prvič seznanila, ko je ilustrirani časopis »Life« priobčil nekoliko posnetkov iz njega.

V nekkih delih Združenih držav so film iz navedenih razlogov prepovedali, a le za nekaj časa. Tudi aretacije mnogih kolporterjev »Lifea« so razveljavili, ker so pristajali filma seveda takoj začeli dokazovati, da gre za popolnoma znanstveno delo z vzgojnim namenom. Konservativni

krog pa so s svojimi napadi nadaljevali in so zahtevali, naj bi predvajanje splošno prepovedali.

Ga. Rooseveltova, ki se bavi kakor znano zelo odločno z vsemi vprašanji ameriškega javnega življenja, posebno pa tudi z ženskimi vprašanji, se je začela zanimati tudi za ta film. Ogledala si ga je in je podala nato izjavo, da se ji vidi delo izvrstno, posebno za zakonca Seveda pa ne priporoča predvajanj, ki se jih lahko udeleži vsak.

Ta izjava »prve dame v deželi« je izzvala ostre kritike s strani zveze katoliških žena, ki je dejala, da je pričakovala od »prve dame« več okusa. Nevarno je baje in slabo, če žena državnega predsednika izjavlja nekaj, kar je v nasprotju z občutki velikega dela prebivalstva...

S talijem je morila

Afera Marte Marekove pred dunajskim sodiščem

Zločinka bo najbrže obsojena na smrt

Pred dunajskim porotnim sodiščem se je začela razprava proti eni najslabših morilk in slepari, kar jih pozna kriminalna zgodovina. Njena afeta se bo uvrstila nekoč v zbirke velikih razprav, ki zanimajo ljudi še po mnogih desetletjih. To je afeta Marte Marekove, o kateri smo poročali ponovno v našem listu.

Štiridesetletna zločinka je bila že pred desetimi leti v isti razpravni dvorani v središču senzacijskega procesa. Takrat so njo in njenega moža, tehnika Emila Mareka, obtožili zavarovalnega sleparstva. Državno tožilstvo je trdilo, da si je Emil Marek sam odsekala nogo, da bi se polastila zavarovalne vsote v znesku 400.000 dolarjev. Žena mu je pri tem pomagala. V splošno presenečenje se je razprava končala tedaj s tem, da so Marekova obsodili samo zavoljo obrekovanja in navedenja k napačnemu pričevanju. Zavarovalnega sleparstva so ju oprostil. Emil Marek je dobil le štiri mesece težke ječe, njegova žena pa tri mesece, na priziv so jima potem zvišali kazni na sedem mesecev. Zavarovalna družba je nato z Marekom sklenila poravnavo, po kateri mu je plačala 180.000 šilingov. Od tega so spravili samo zagovorniki 100.000 šilingov v svoje žepne in ko je Marek poplačal še neke dolgove, mu je ostalo samo 20.000 šilingov.

Njegova žena se ni mogla sprijazniti s skromnim življenjem. Njeno razmerje do moža je postajalo navzlic temu, da mu je rodila v tem času dva otroka, čedalje bolj napeto. Tudi otroka sta ji bila na poti.

L. 1932 sta Emil Marek in hčerka Ingeborg nenadno umrli, sinček Alfonz je težko obolel že tedaj so sumili, da je Marekova posegla po najbolj zavrtnem izmed zločinov, po umoru s strupom, da bi se rešila vseh skrbi. A šele po šestih letih se je ta sum nato tako zgostil, da so oblasti ženo spravile na zatožno klopo.

Preiskava je namreč ugotovila, da je morala Marekova poleg moža in hčerke odstraniti tudi svojo staro teto, Suzano

Löwensteinovo, in svojo podnajemnico, Felicitio Kittenbergerjevo. Pregled vseh štirih trupel je ugotovil sledove enega najhujših kovinskih strupov, talija. Tudi mali Alfonz je bil obolel za istimi znaki kakor ostale osebe, ki so umrle.

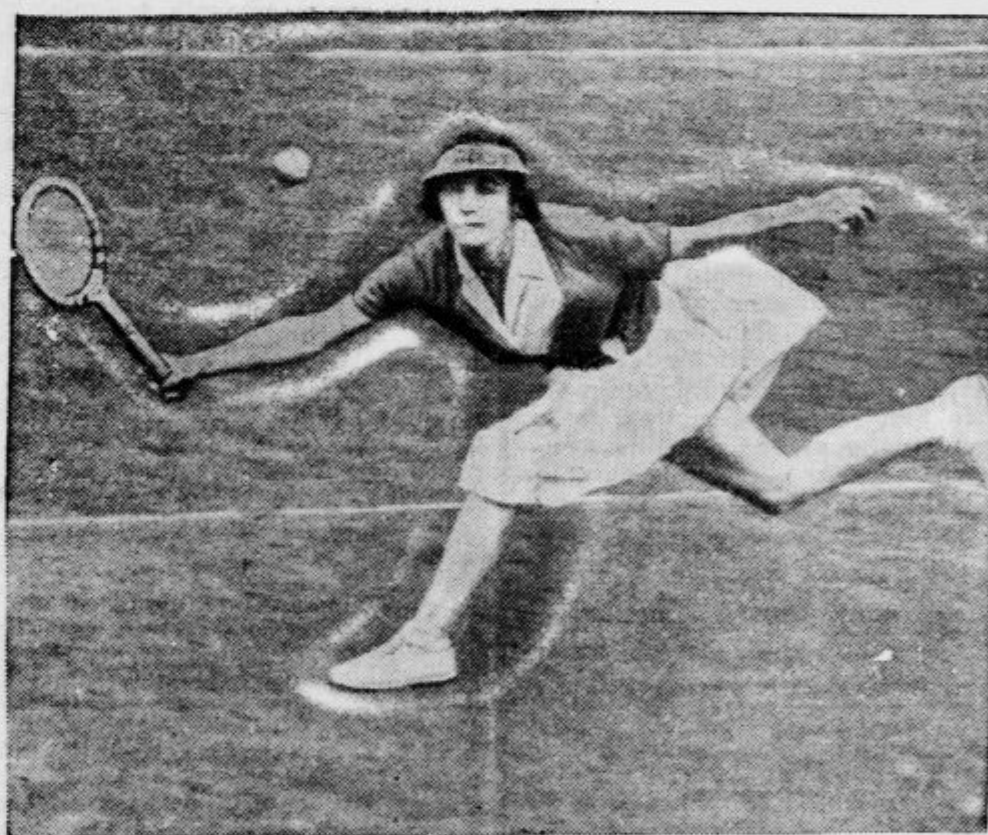
Razprava bo trajala okrog dva tedna in povabili so nanjo nad sto prič. Ker govori obtožba o štirih umorih s strupom in o dveh novih zavarovalnih sleparstvih, se bo obsodba glasila na smrt.

Knez dirigira

V Berlinu so imeli te dni filharmoničen koncert, na katerem je dirigiral Hidemaro Konoje, brat japonskega ministrskega predsednika

Bela polja so oživela

Ameriška teniška prvakinja Helen Wills na tenišču v Wimbledonu

Poročno potovanje s podmornico

V njuyorskem pristanišču so pred kratkim krstili nekega otroka 15 m pod površino morja, namreč v neki podmornici.

Papirničar Wriggs si je pred časom kupil zastarelo podmornico in je s to podmornico odpul na svoje poročno potovanje. Krst prvorojenca zakoncev Wriggsovih se je izvršil v prostoru za posadko in mu je prisostvovalo nekoliko znancev ter več zastopnikov tiska. Tudi neki filmski operater je moral biti seveda navzoč in prizor, ki ga je posnel 15 m pod vodo, teče sedaj po ameriških kinematografih.

Abesinska cesarica potuje v Evropo

Kakor poročajo iz Jeruzalema, se je vircala na ladjo, ki odpotuje v Evropo, abesinska cesarica. Prinesla bo s seboj ves svoj nakit, s katerim se razpolaga neguova rodbina.

Rešena posadka ruskih ledolomilcev

Iz Moskve javljajo, da so ruska letala rešila 184 člansko posadko ledolomilcev »Maljigine« in »Sadokov«. Obe ladji sta že dalj časa jetnici ledu in ju nikakor ne morejo osvoboditi lednega oklepa.

A N E K D O T A

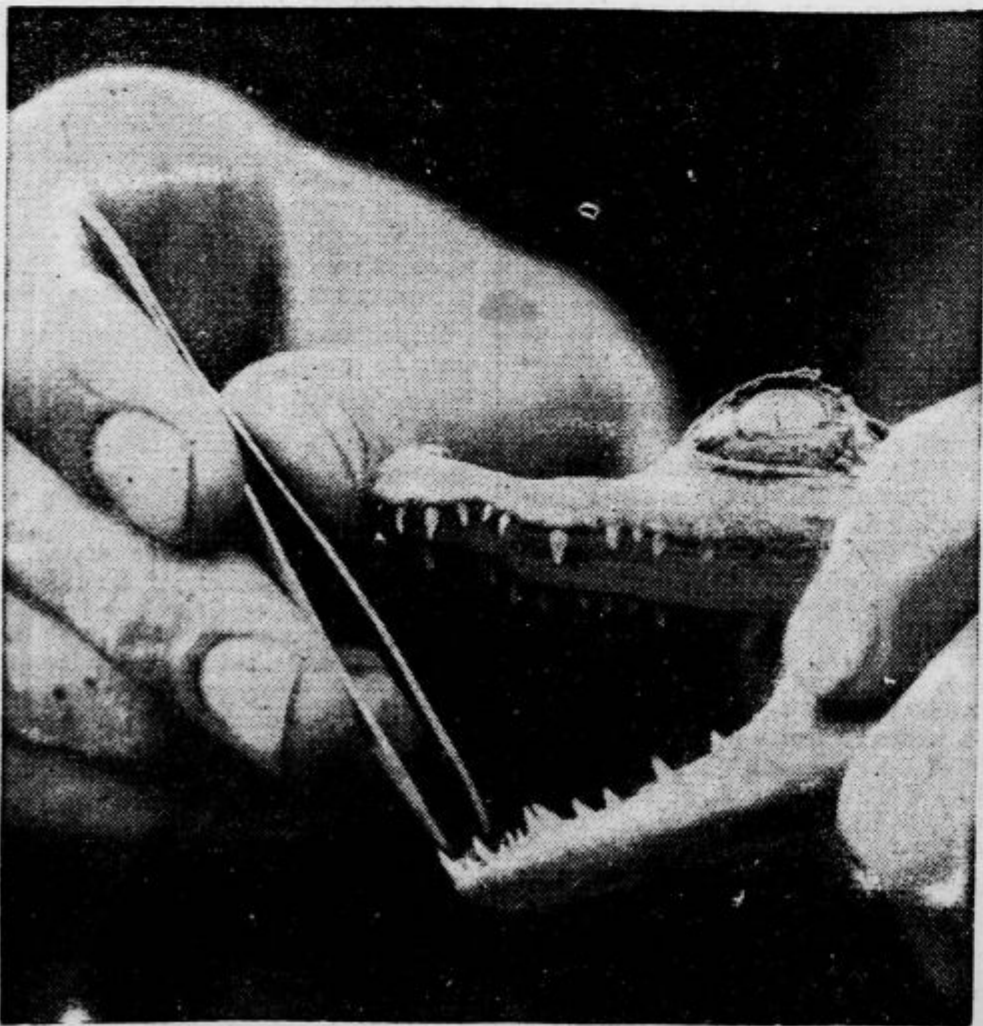
Ko je bil Šaljamin še mlad in neznan mož, je vzel s svoje police starinsko knjigo ter jo nesel k starinarju. Ta ga je zavrnil: »Bratec, če misliš, da boš to meni prodal, se motiš. Jaz kupujem samo cele biblioteke!« — »Nuc, je odvrnil Šaljamin, vsaj je to cela moja biblioteka.«

VS AK DAN ENA

»Kje pa je brivski mojster? Ali me boš ti obril namesto njega?«
»Da, gospod, mojster mi je naročil, če kdo pride, ki ne bo ježno gledal, naj ga kar namilim in obrijem...« (»Politikenc«)

Težavna operacija

Mlademu krokodilu v londonskem živalskem vrtu izdirajo zob

Kulturni pregled

Iz hrvatskega glasbenega življenja

Domača opera

O glasbenem življenju v gledališču smo nekoliko poročali že v naših rednih poročilih. Naj ta poročila sedaj še izpopolnimo. Ugotoviti je treba, da zagrebska opera ni izvajala v tej sezoni nič kapitalnega, razen sijajnega Verdijevega »Falstaffa«. V glavnem je potekala od sedaj sezona v znamenju manj pomembnih repriz, in sicer baže zaradi nekaterih posebnih ozir. Tako pravijo, da ni bilo niti umetniške, niti nacionalne potrebe, da se vnovič nastudira šafrankova »Medvedgradska kraljica«. Od ostalih obljubljenih domačih premier ni izvajano doslej niti eno in ničesar ne napovedujejo. Napovedani so bili namreč na začetku sezone Dobroničev »Rkač«, Papandopolova »Sunčnica« in novi Lhotičin balet »Srednjeveška ljubezen«, ki je bil že izvajan v inozemstvu v koreografiji Mlakarjevih. Zato torej letošnja sezona ni bog ve kako zanimiva. Dvojakov »Jakobine«, dasi ima glasbeno-zgodovinsko vrednost zlasti za česko publiko, ne more danes navdušiti s svojo zastarelo vsebino in delno celo neustrežno glasbo. Od vnovič uvežbanih del je treba omeniti »Bogorodičin nakit«, ki je vsaj scensko dobro uspel. Vendar so od domačih del stalno na repertoarju opere: Ero (Gotovac), Zrinjski (Zajc), Porin (Lisinski), Licitarsko srce in Imbrek z nosom (Baranovičević), Dorica pleše (Odak). Tudi iz sodobne operne literature ni prišlo na oder nobeno delo. Balet se kot samostojna umetnost že več let ne goji, odkar namreč baletni mojster ga. Fromanova več ne pleše in odkar je velika hrvatska plesalka Mia Čorakova emigrirala v Pariz, kjer je dosegla izredne uspehe.

Produktivni in reproduktivni

Med hrvatskimi skladatelji vladajo hudi spori, v sporih so pa tudi skladatelji in reproduktivni umetniki. Zato ni lahko dognati resnice in najti primerne osebnosti za pojasniti. Samo težko se je odločil predsednik Kluba hrv. komponistov g. Jakob Gotovac, da nam kaj pove o teh sporih, potem ko nam je skladatelj g. Ivo Brkanović, kritik »Hrvatskega dnevnika«, tolažil umetniške smernice hrvatske glasbe in njene manifestacije, kar so naknadno izpopolnili še nekateri drugi komponisti. Vendar je Klubu hrv. komponistov uspelo zbrati v svojih vrstah vse komponiste, ki so doslej dali hrvatski glasbi značilna dela, kakor Božidar Širola, Krsto Odak, Zlatko Grgošević, Boris Papandopol, Josip Vrhovski, Milo Cipra, Oskar Jozefović, Fran Dugan, Ivo Brkanović. V klubu so se zbrali v namenu, da ustvarjajo in propagirajo hrvatski glasbeni stil, ki je poglavlje in se opodil v hrv. glasbenem življenju na podlagi narodnih motivov, ter da kritizirajo vse ono, kar se jim zdi škodljivo za razvoj avtohtone hrv. glasbene kulture. V istem cilju odločujejo tudi s Društvom hrv. reproduktivnih glasbenih umetnikov. Klub je priredil v oktobru veliki manifestacijski

simfonični koncert, ki je krasno uspel. V aprilu je priredil skupno z omenjenim društvom koncert komorne glasbe. Večkrat prireja tudi na radiu dela svojih članov.

Razen dela na čisto umetniškem polju se je moral klub tudi odlično boriti s svojimi nasprotniki. Tako je prišel v hudo nasprotje z upravo zagrebske filharmonije. Do nasprotja med komponisti in reproduktivnim korpusom je prišlo zato, ker slednjega vodijo ljudje brez čuta za umetnost naroda, od katerega žive. Klub je zahteval, da se umetniške ustanove vodijo pod kontrolo domačih umetnikov, da bi se lahko hrvatska glasba nemoteno razvijala. Vodstvo filharmonije je pa vse svoje delo usmerilo na gospodarsko-spekulativni podlagi, ne oziraje se na vitalne potrebe hrv. glasbe in hrv. komponistov. Filharmonija išče sicer pomoči od države in samoupravnih teles, vendar ne propagira v prvi vrsti domače glasbe. Po mnenju kluba je filharmonija kakršna je danes glede na svoje delo, samo filiala dunajskih in peštanskih koncertnih poslovalnic, katerim gre samo za korist. Zato bi bilo potrebno postaviti najvažnejši glasbeni korpus v Zagrebu na široko podlago. V tem cilju je klub poslal spomenico gledališki upravi, da naj prevzame v svoje roke organizacijo koncertov. To spomenico je gledališče odklonilo, ne da bi se spuščalo v kritiko dela filharmonije, katero tudi nadalje podpira. V tej borbi je klub izgubil svoja dva ugledna člana (Baranović, Kunc), vendar se bo tudi nadalje odločno boril za uresničitev svojih nacionalnih in umetniških smotrov.

Glasba in politika

Ob priliki svojega konstituiranja ni bil klub prijateljsko sprejet pri oni skupini hrv. komponistov, ki so se zbrali okoli zadrage »Sklade«, katero vodi znani nacionalni komponist Rudolf Matz; le ti so celo odkrili klubu legitimacijo, da bi predstavljal hrvatske komponiste, ki naj bodo samo v »Skladu«. Ti gospodje so torej hoteli nekako »vistosmeriti« hrvatske komponiste. Nedvomno deluje »Sklade« skupno s Hrvatsko pevsko zvezo, ki jo vodi iste osebe, in je storil marsikaj koristnega za svojo propagando in spretno organizacijo za hrvatski narodni pokret. Toda umetniško vrednost tega dela bo gotovo nepristransko ocenila šele zgodovina naše glasbe. Počasi pa so celo najbolj pomembni člani »Sklade« pristopili h klubu, ker smatrajo, da bodo za napredek hrvatske glasbe več storili v sodelovanju s svojimi tovariši v klubu. V zadnjem času se vendar nasprotni zreljši nekoliko približujeta, ko že itak hočeta umetniško-ideološko isto. Klub čaka po programu še veliko dela, a glavni smoter je ta: Zaščititi in propagirati umetniške in stanovske interese svojih članov v upanju na čas, ko bo hrv. skladatelj bolj čistan kakor je danes in ko bo v svoji domovini užival toliko pravice in priznanja kakor v kulturnem svetu.

O. A.

Zapiski

»INTERNACIONALNE KNJIZEVNE NOVOSTI«

Tako se imenuje list, ki je pravkar prišel izhajati v Zagrebu (uredništvo in uprava v ulici 47). List ima namenu, da nudi našim intelektualcem in prijateljem knjige bibliografski pregled domačih in tujih izdaj. Obenem pa vodi literarno kroniko. V pravičar izšli 2. številki prinaša med drugim pravila novega društva »Prijatelji svetjske literature u Zagrebu«, ki bo najbrž v zvezi z izdajo tega štirinajstrednjega. Novo društvo namerava ustanoviti poseben informativni urad, ki bo dajal navodila za nakup novih knjig itd.

Vsekako so »Internacionalne književne novosti« prav kakor ustanavljajoče se društvo »Prijatelji svetjske literature« značilen pojav. Zdi se nam, da bi bilo tudi v Zagrebu in morda še zlasti v Zagrebu potrebnejše društvo prijateljev domače literature in namesto »Internacionalnih književnih novosti« bi utegnile biti koristnejše domače »Književne novosti«, ki bi lahko mimogrede informirale obširno tudi o najvažnejših inozemskih književnih pojavih. Pogled v ljubljanske in zagrebske knjigarne namreč pričuje, da se tu ne godi slabo tuji knjigi; nasprotno. Uvoz inozemskih knjig v Jugoslavijo je nesorazmerno velik, zlasti visok je pri tem delež nemške knjige. Notben kulturen človek ne more nasprotovati zmeremu širjenju dobrih, kvalitetnih knjig v tujih jezikih; vendar bo sleherni resnično kulturen človek predvsem podpiral razmah in napredek domače knjige. V času, ko je kultura ponekod samo krinka za politično in gospodarsko penetracijo tujcev, moramo odklanjati enostransko propagando za tujejezične knjige. Tako je pri nas prav posebno nepotrebna propaganda za nemško knjigo, ki si je zaradi starih zvez naših knjigar ohranila skoraj vsa pota. Po katerih prodira v nesorazmerno visokem številu v Jugoslavijo. Potrebnejše so nam informacije o novih knjigah v ostalih slovanskih jezikih, pa o francoskih, italijanskih in angleških knjižnih novostih.

Ce naj omenimo po 2. številki »Internacionalnih književnih novosti«, je novi list nekam preveč vnet za propagando nemške knjige, o kateri prinaša vrsto recenzij v nemškem jeziku, čeprav bi bilo logično, da svoje čitatelje informira o tujih knjigah v hrvatskem jeziku, o jugoslov. knjigah pa tuje v kakšnem tujem jeziku. Res je, da novi list prinaša tudi bibliografijo italijanskih knjig, toda ti podatki kar izginejo v izobilju gradiva o nemških knjigah. Enostransko rnerjeno internacionalno kulturno propagando odklanjamo v načelu. Da novi list ne zastopa posebno čiste internacionalnosti, priča že to, da je nemški naslov natipisan z mnogo večjimi črkami, kakor n. pr. »Revue des Livres« nadaljnji francoski tekst v glavi novega lista pa je celo napačen (redaktion namesto: rédaction).

»Misel in delo«. Uredništvo revije »Misel in delo« nam sporoča, da bo zaradi aktualnega gradiva, ki je med tem doseglo, izšla namesto enojne dvojna številka za april in maj in sicer sredi tega meseca.

K sporu za esperantski prevod »Krstja pri Savici«. V zvezi s člankom, ki ga je objavil v »Slov. Narod« g. Deziderij Mizerit, nam je poslal g. Damjan Vahen daljši polemizai

Najboljši trboveljski
PREMOG
brez prahu,
koka, suha drva
I. Pogačnik,
BOHORICEVA 5,
Telet. 20-69

Parne stroje,

kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje, montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, čistilce za vodo, zrak in olje

KLISEJE
END IN
PEČBARNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

100
uspehov
na
en oglas
v
»JUTRU«

40.000 dinarjev
lahko dobite!

Kaj pomeni teh 6 slik?

Vzemite doma v roko zvitok Radional. Prečitajte pozorno navodilo o uporabi Prevdarite - h kateri od 6 točk navodila spada teh 6 slik? Ne pozabite na 8. maj - tedaj vam povem vse v tem časopisu!

RADION
nagradno tekmovanje

mrzlo

25 do 30 l. RADION

gorko

mrzlo

RADION pere sam - pere prizanesljivo

prevod v rimah zavrgel in sem se raje držal izvirnika oziroma ritma in besednega reda izvirnika. Če pa bi prevajal prosto po izvirniku, kakršne prevode imenuje g. Mizerit »mojstreske« in bi uporabljal najraznovrstnejša ločila, ki jih v izvirniku ni, nebroj apostrofov v »blagor blažene mame«, potem bi mogel g. Mizerit smatral moj prevod »KRSTA« za mojstrovino. Naposled pravi prevajalec »Krstja pri Savici«, da to g. Mizeritu najboljše odgovoril z novimi prevodi iz slovenske literature, ki jih pripravljajo. — S tem je polemika za nas zaključena. Slovenska in »Slavische Rundschau«. Najnovejši (3.) zvezek »Slavische Rundschau«, ki priložuje med drugim daljši, ilustrirani članek Ladislava Jandaska »Der Sokol einst und jetzt«, je odmeril slovenski kulturi dva uvrzavanja vredna članka: Dr. Otton Berkopček prikazuje v preglednem sestavku razvoj slovenske bibliografije od Trubarja do Štebingerja, prof. dr. Karel Ozvald pa glede na novo izdajo Milčinekega »Pitčkov brez gnezda« ocenjuje to delo, ki sega iz literature v pedagogiko in o katerem upravičeno pravi, da kliče po prevajalca.

golov 33 : 28. Za to tekmo, ki je za nas še posebno važna, je savezni kapetan Popović nekoliko »pomladil« našo reprezentanco in je zdaj v njej 5 igralcev Gradjanskega, ter po dva iz BSKA in Baska, eden je Haškovec, Šipos pa še ni v nobenem našem klubu. Glavne spremembe so bile izvršene torej v napadalni vrsti; upajmo, da samo v korist vse enajstorce!

O letošnjem tekmovanju za srednje-evropski pokal

smo nekaj zabeležili na tem mestu že v zadnji številki. Na sobotni seji v Milanu so bili razdeljeni razen terminov tudi posamezni pari in bodo po dosedanj razdelitvi igrali v I. kolu naslednji nasprotniki: Italija III - CSR I, Madžarska II - Rumunija II, Jugoslavija II - CSR II, Italija I - Madžarska IV, Madžarska III - Italija I, CSR IV - Jugoslavija I, Rumunija I - Italija IV in CSR III - Madžarska I. Po gornjem razporedu bo imel torej naš prvak (BSK?) za nasprotnika četrto češkoslovaško moštvo (Prostějov?), naš drugoplasirani klub v prvenstvu (Hašk?) pa drugo češkoslovaško enajstoroico iz prvenstva (Slavjov?). Ta razporeditev prav za prav še ni prav dokončna, ker je bil Nemcem kot naslednikom Avstrijcev v tem tekmovanju določen enomesetni rok, da lahko še s tremi moštvi pristopijo v konkurenco, vsekakor s pogojem, da bodo postavili koj najmočnejšega nogometnega predstavnika - državnega prvaka, ne pa prvaka kateregakoli okrožja. V norveški prestolnici je te dni umrl znani pionir smučarskega sporta Fr. Huitfeldt, ki so ga po vsem svetu poznali kot izumitelja tako zvanih Huitfeldtovih strmen. Mož je dosegel visoko starost 83 let.

— Prva jugoslovanska splošna pavalna šola v Ljubljani. Razpis mladinsko-vaditeljskega tečaja v času od 16. do 25. maja 1938. Tečaj bo v večernih urah v zimskem kopališču Ilirije, določen za učiteljevo, učiteljsko in v one članske pavalnih sekcij, ki žele vaditi pavalne tečaje mladine. Prijave je poslati na naslov šole, Tyrševa 1 — Gorec do 10. maja. Prijavljavci: 1. Tečaj obsega: A. I. Osnovni pojmi o slovesnem telesu in funkcijah posrednih organov. 2. Funkcije organov pri plavanju. 3. Higijena kopanja. B. 4. Razmerje vaditelja do otroka. C. 5. Navajanje otroka na vodo. 6. Vodne igre (za otroke). 7. Prvi pouk v plavanju. 8. Posamezni pavalni stil, osnove skoka v vodo in potapljanja. C. 9. Splošno o kopanju in o plavanju v prosti vodi in v bazenu. 10. Prva pomoč. V prijavah je treba navesti ime, priimek, rojstno leto in stanovanje. Število udeležencev je omejeno. Uprava pavalne šole.

— Ilustrovane sportne novosti št. 19 so izšle. Na prvih mestih objavlja ta številka obširne članke o teniškem srečanju za Daviso pokal s Čehoslovaki, nato pa je na dolgo in široko obravnana zadnja ligaška prvenstvena nedelja, ki je prinesla toliko senzacij in razočaranj. Tudi ostalo gradivo v tej številki je večinoma posvečeno nogometu, kolikor ni prepreženo z raznim zanimivim družbenim iz ostalih sportnih panog. Posamezne številke so po 1 din.

— SK Svoboda (Ljubljana). Vse aktivno in podporno članstvo ponovno opozarjamo na redni občni zbor, ki bo v petek 6. t. m. ob 19 v mali dvorani Delavske zbornice.

SK Adria. V četrtek zvečer strogo obvezen trening na igrišču v Zalogu. Po treningu kratak sestanek, važen zaradi popoldanske nedeljske tekme.

Iz Ptuja

— Sirovost. Na državni cesti v Sloveniji namproti Mariboru so v zadnjem času neznani apot popuili večje število novozasaženih sadnih dreves. Škoda je znatna. Orožniki izloajo krivice.

RADIO

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega branja dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL«, Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Sreda, 4. maja

Ljubljana 12: Po domače (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 18: Mladinska ura: Glasbeno oblikoslovje (dr. Anton Dolinar). — 18.40: Dolenjska mesta v dobi merkantilizma (prof. Janko Jare). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Letošnji dečki dnevi (g. Vojko Jagodič). — 20: Prenos koncertnega večera in Maribora.

Beograd 16.45: Plošče. — 17.20: Orkestralni koncert in plošče. — 20: Pesmi. — 20.30: Humor. — 21.30: Narodne pesmi. — 22.15: Klavirske skladbe. — Zagreb 17.15: Otroška ura. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga 19.30: Radijski film. — 21.15: Koncert solistov, pevskega zbora in orkestra. — 22.15: Ravelove klavirske skladbe. — 22.40: Laha glasba s plošč. — Sofija 19: Prenos Wagnerjeve opere »Tannhäuser«. — 22: Zabaven spored. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 15.30: Koncertna ura. — 16: Laha glasba. — 18.15: Plošče. — 20: Večer francoske glasbe. — 21.30: Laha in plesna muzika. — 22.20: V dunajskem stilu. — Berlin 19.10: Godalni kvintet. — 20: Orkestralni koncert. — 21.30: Valčkova ura (plošče). — 22.30: Zabaven spored. — München 19.10: Laha godba orkestra in solistov. — 21.30: Zvočna igra. — 22.30: Prenos s Dunaja. — Stuttgart 19.45: Arje in pesmi. — 20: Urica humorja. — 21.30: Odlomki iz novih zvočnih filmov. — 22.30: Izmenjalni koncert Nemčija — Portugalska. — 23: Prenos s Dunaja. — 24: Nočni koncert iz Frankfurtu.

Četrtek 5. maja

Ljubljana 12: Mojstri lahke glasbe (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Koncertne suite (Radijski orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20: Prenos Mozartove opere »Don Juan« iz opernega gled. v Ljubljani. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar) ter napovedi in poročila.

Beograd 17.30: Narodne pesmi, klavirske skladbe in plošče. — 20: Prenos simfoničnega koncerta. — 21.50: Plošče. — 22.15: Komorne skladbe. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 19.35: Laha glasba. — 20.25: Zvočna igra. — 21: Ura slovaške glasbe. — 22.15: Laha glasba s plošč. — Varšava 19.40: Klavirske skladbe. — 20.10: Laha glasba in klavirski dueti. — 22: Komorne skladbe. — Sofija 17.30: Vojaška godba in narodne pesmi. — 19.30: Orkestralni koncert. — 20.45: Pesmi. — 21.15: Laha in plesna muzika. — Dunaj 10.30: Vedra muzika. — 12: Laha godba orkestra. — 15.30: Komorna glasba. — 16: Popoldanski koncert. — 18: Nove plošče. — 20: Pester spored. — 21.10: Koncert Pfitznerjeve glasbe. — 22.20: Vedra muzika. — Berlin 19.10: Koncert godalnega kvinteta. — 20: Veliki plesni večer. — 22.30: Prenos iz Stuttgarta. — München 19.10: Odlomki iz operet in zvočnih filmov. — 21: Münchenske skice. — 22.20: Pevski in klavirski koncert. — Stuttgart 19.15: Vedra glasba za delopust. — 20: Zvočna igra. — 21: Plesni komadi na ploščah. — 22.30: Nemška lahka in narodna glasba. — 24: Nočni koncert.

Pol stoletja že deluje CMD, danes pa že za pol stoletja!

S P O R T

Kolesarji bodo slavili 50 letnico V nedeljo 29. maja bodo naši kolesarji obhajali zlati jubilej sportnega kolesarstva v Sloveniji

Že nekaj časa se mrzlično stopnjujejo priprave za proslavo 50letnice ene naših najstarejših sportnih panog. Kolesarska podzveza Ljubljana si s pomočjo še redkih preostalih stebrov iz začetkov našega kolesarstva zelo prizadeva, da bi jubilej proslavila kar se da dostojno in tako v pravi luči pokazala naše kolesarstvo. Tudi razne ustanove, sportne organizacije in ostale zasebne kolesarstvu naklonjene osebnosti so stopile na plan, da bi proslavila, ki bo v nedeljo 29. t. m., uspeša čim sijajneje. Pokroviteljstvo nad to kolesarsko proslavo je prevzel ban dravske banovine g. dr. Natlačen, častno predsedstvo komandant dravske divizijske oblasti general g. L. Tonič in župan mesta Ljubljane g. dr. Adlešič; v častni odbor pa so vstopili gospodje: podpredsednik mestne občine ljubljanske dr. Vladimir Ravnhirn, blag. ravnatelj v p. Rudolf Vesel, primarji dr. J. Jenko, direktor pošte in telegrafa v p. dr. Al. Gregorič, minister dr. Fr. Novak in trgovec Leopold Fürsager.

Proslava tega jubileja bo obsegala celodnevno kolesarsko prireditev, ki bo sestajala iz cestnih in dirkaliških dirk. Cestne dirke bodo za glavno skupino ob 8. zjutraj izpred Nar. doma na Bleiweisovi cesti skozi Vrhniko, Logatec, Planino, Rakelj in od tam nazaj po isti progi spet v Ljubljano, kamor bodo dirkači prispeli okoli 11.30 na cilj, ki bo tudi na Bleiweisovi cesti. Juniorska skupina bo pa startala ob 8.30 in vozila skozi Vrhniko, Logatec in oddal nazaj v Ljubljano, kamor bo prispela okrog 10.30. Prva skupine bo dolga 108 km, druge pa 60 km. Da bo spomin na ustanovitev prvega slovenskega kolesarskega kluba, t. j. Kluba slovenskih biciklistov »Ljubljana« še bolj poudarjen, je prireditev preskrbel še za skupino kolesarjev na starihskih visokih kolesih, ki bodo na cilj privzeli približno 10 minut za juniorji.

Popoldanski spored prireditve, ki se bo razvijal od 14.30 dalje na »Hermesovem« dirkališču, bo tudi zelo pester in bo brez dvoma zadovoljil vse gledalce. Razen drugih točk bo na sporedu tudi vožnja na visokih kolesih, dalje vožnja na tandemih (dvosedelnih kolesih), vožnja z motornim

vodstvom itd. Zvečer ob 20. bo slavnostna razdelitev nagrad v restavraciji »Zvezdica«. Ljubljanska kolesarska podzveza bo ob tej priliki izdala tudi posebno jubilejno izdajo »Slovenskega kolesarja«, ki bo vsebovala zanimive zgodovinske podatke in mnoge zanimivosti iz razvoja kolesarstva v Sloveniji.

V nekaj vrstah

V petek, soboto in nedeljo bo na glavnih igriščih ATK na Salati v Zagrebu odigrana

meddržavna teniška tekma

med Jugoslavijo in Čehoslovakišo v I. kolu za Daviso pokal 1938. Zrebi je nanesel, da se bosta baš v tem kolu sestali dve reprezentanci, ki sta zaradi oslavitve Nemčije, Anglije in Francije po splošnem mnenju najboljši v evropskem pasu in je zato precej verjetno, da bo zagrebski zmagovalac pozneje tudi zmagovalac v evropskem pasu. Čehoslovakiški igralci Menzel, Cejnar in Hecht so že prispeli v Zagreb in začeli trenirati na Salati. Glavno naše orožje v tem srečanju bosta Puntec in Mitić, ki sta tudi najbolj v treningu. Čehoslovaki sami so trdno prepričani, da bodo to pot zmagali.

V nedeljo bo v Bukarešti

17. srečanje nogometnih reprezentanz Jugoslavije in Rumunije

Nedeljska tekma šteje v konkurenci za pokal prezidenta čehoslovake republike dr. Beneša, v kateri igrajo razen Čehov in naših še Rumuni. V tem tekmovanju, ki se je začelo pred dvema letoma, so bile dosedaj odigrane naslednje tri tekme: Čehoslovakiša - Rumunija 1 : 1 v Bukarešti, Jugoslavija - Rumunija 2 : 1 v Beogradu in Čehoslovakiša - Jugoslavija 5 : 4 v Pragi. Po točkah vodi torej dozdaj Čehoslovakiša pred nami in Rumunijo. Letos bo to tekmovanje zaključeno, in sicer je treba v njem razen nedeljske igre odigrati še dve tekmi, v Pragi med Čehoslovakišo in Rumunijo ter v Beogradu med Jugoslavijo in Čehoslovakišo. Z Rumunijo smo dosedaj igrali 17krat in od tega zmagali 9-krat, izgubili pa 1krat ter dosegli razliko

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

»Madame, slišali smo o vas. Nismo pa vedeli, da ste v Parizu. Ne dvomimo, da vas bo še videti.«
To rekši odvrne oči in gre dalje.

Marija Walewska je vsa prepadena in malo ji manjka do omedlevice, a cesarjevi sestri, lepa gospa Maretova in Fouché jo obstojijo in jo skušajo pomiriti. Dostojanstveniki in dvorne dame prosijo, da bi ji bili predstavljeni. V svesti si, da je s svojo navzočnostjo ustregla Napoleonovi želji, se z dražestnim ženskim junaštvom ohrabri; spet govori, giblje z izrezljano slonovinasto pahljajo in se smehlja.

Ta mah odpro sluge pri vhodu z obrednim hrupom obe krili velikih vrat:

— »... cesar!«
Popolna tišina leže na zbrano družbo. Na marmornem tlaku v predsobju se oglašajo krepki, hitri koraki.

On se prikaže.
Glave vseh se sklonijo. On pa stopa naravnost in z očmi išče po dvorani. Nekaj obraz išče. In ko ga najde, se trdi izraz njegovega obličja zjasni.

Napoleon nosi, kakor po navadi, lovsko uniformo svoje garde: frak iz zelene suknja z rdečim ovratnikom, prav takšnimi obšivi i. majhnimi namramnicami, telovnikom in hlače iz najfinejšega

belega volnenega blaga, svile ne nogavice in čevlji z zlatimi zaponkami. Na prsih mu visi križ častne legije.

Ko nameri korake proti cesarici, dá znamenje, in ženske, ki spadajo k cesarski rodbini, sedejo. Ko jih pa pozneje ogovarja, vstajajo druga za drugo.

»Nu, draga...« reče Jožefina.

Toda prekine se in odvrne na dobro naučeni pozdrav višjega kancelarja:

»Cambacérés, pridite jutri zjutraj k meni. Rad bi govoril z vami o rimskih zadevah.«

Nato se znova obrne k ženi in nadaljuje:

»Podoba je, da se tu hudo dolgočasi; kakšni dolgi in pusti obrazi!«

»To je zato, ker so toliko časa čakali nate, reče ona. »Ali veš, da bo kmalu polnoči, Bonaparte?«

Navade, da ga še vedno tako imenuje in tika, se drži kakor posebne pravice. Samo pri uradnih prilikah je obzirna in se izraža po cesarsko.

»Tako pozno že? — Imel sem toliko opravkov. Ženske! Vaše edino opravilo je, da se napravljate in sprejemate obiske. Niti pojma nimate o tem, kaj je delo. — Nu, vendarle sem si utrgal trenutek, da pozdravim svoje prijatelje.«

Ko se cesar zdaj pripravi na obhod, vstane Jožefina in ga hoče spremiti, kakor rada dela.

»Ne, ostani,« ji reče. »Trudna si videti; le počivaj. Saj se kmalu vrnem.«

In v tem, ko ona spet sede, krene cesar s svojo nekam nerodno, mahdravo hojo, z eno roko na hrbtu, proti dvojni vrsti gospodov v večbarvnih žametastih oblekah ali izvezenih uniformah ter

bogato in dragoceno oblečenih dam z visokimi, razgaljenimi prsi. Generalom, ministrom, knežinjam in vojvodinjam s slavnimi starimi ali novimi imeni, ki jim jih je podelil Napoleon za zmagovite bitke, je ob bližnjem malega lovskega častnika tesno pri srbi, in vse moči duha morajo zbrati za tisti bore »da, sire« in »ne, sire«, ki ga bodo komaj še spravili iz sebe, kadar jim zdaj svoje osorno, vsekako pa nepričakovano in neprijetno vprašanje.

Nocoj si je izbral za tarčo generala Junotova.

A Napoleon je to pot zelo dobre volje. Ze dolgo ga niso videli takšnega.

»Ste se vrnili s Portugalskega, madame Junot? Potovanje omika človeka. Priklek vam gre zdaj že dosti bolje. Kaj ne, Hortenza,« se obrne h kraljici holandski, ki stoji tik zraven nje, »kaj ne, da je zdaj kar čedna videti. Nič več ni majhno dekletce. Zdaj je poslanikova soproga in kmalu utegne biti še kaj več.«

Gospa Junotova kar žari. Njen dolgi, maslinovotemni obraz, ki je s svojim dolgim nosom in ognjenimi očmi prava arabska krinka, je videti ves izpremenjen, skoraj zala je na oko.

»In vaš soprogo? Kaj dela? Dobil sem poročilo od nje. Upam, da je zdaj pametna. A najbrže ste tudi vi pridni in ga ne mučite več? Žene ne smejo mučiti svojih mož, drugače ga ti še huje poganjajo.« — To utegne biti namenjeno Jožefini, ki s svojega mesta gotovo vse sliši.

Generalica ne ve, ali naj se smeje ali joče, in se ne upa odgovoriti na ta namig, ki meri na ljubezenske spletke njenega velikega nepridiprava s Karolino Muratovo, zaradi katere so bili Junota

nenadoma izgnani na Portugalsko.

Majhen gibljaj z glavo, in Napoleon gre dalje. Ustavi se pred mršavo ženo z rdečastoplavimi lasmi, ki ima na sebi krasno vodnozeleno obleko.

»Dober večer, gospe de Chevreuse,« reče cesar. To je njegova »sovražnica«. Cesar, ki mu je veliko do starega plemstva, je po vsej sili hotel, da je prišla na dvor in nastopila službo dvorne dame. Svoje glava vojvodinja se pa le slabo prilagaja okolici. Ne boji se kljubovati Napoleonu, ki jo pogosto skuša ugnati v besednem dvoboju. Toda posreči se mu le malokdaj. Časih jo zapusti in meni: »Premagal sem mrzljivo gospe de Chevreuse.« V resnici si pa ne verjame, in z njim vred ne verjame tega nihče.

Nocoj hvali njeno toaletto. — Domišlja si, da razume, kaj je lišp. — Vojvodinji pa ne gre nič do živega, in njeno obličje ima čudno ošaben izraz, ki vznemirja njene prijatelje.

»Vsa neokusna načikani niste, kakor toliko drugih. Ta zelena barva se vam lepo prilaga. Veselje vas je pogledati. Skoda, da imate rdeče lase.«

Gospa de Chevreuse se pahlja, mirno pogleda cesarja in odgovori: »Res, sire? Ali je mogoče? Noben mož mi še ni rekel tega.«

Napoleon nagrbanci obrvi. Vsa okolica pridruže sopo in čaka bliska... A cesar se zasmeje, skomigne z rameni, stori nekaj korakov naprej in se obrne k svoji materi.

»Kako se ima signora Leticija? Ali je zadovoljna?«

Mati odgovori nekaj besed, ki jih komaj razumejo:

ZANESLJIV VODIČ

CHRONOMETRE
ELECTION

Službo dobi

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Sprejemem šiviljo na dom za obleke, pišče in perilo. Cesta na Loko, št. 28, gostilna. 11171-1

Brivskega pomočnika sprejme Kofler, Zelenki pod Škofjo Loko. 11107-1

Krojaškega pomočnika za male kose ali praktikanca za boljše delo, pridnega in poštenega, sprejemam takoj. Krel Viktor, Braslovče, Savinjska dolina. 11150-1

Praktikanta z znanjem nemščine in strojeplaj, izčim. Nastop takoj. Ponudbe z aavedbo referenc in prepisi sprejemam na ogl. odd. Jutra pod »Banka«. 11120-1

Več slikarskih in plesk. pomočnikov sprejemam takoj. Tomazin Viktor, Novo mesto. 11152-1

Močnega fanta zdravega od 14 do 16 let starega, poštenega, sprejme za postavljanje kegljev in razna hišna dela restavracija Narodni dom v Kranju. 11156-1

Brivski pomočnik dober delavec, vojašine prost, dobi stalno službo. Plača po dogovoru. Godov Franc, brivec, Trzin, Cerkevna 22. 11154-1

Model za friziranje izrazito blondinko, izčim proti dobri nagradi. Salon Mary, Mestni trg 3. 11182-1

Zensko osebo kuharico, praktikanca za pisarno in dekle za pomoč kuharici, sprejme hotel Rožkan, Selce, Hrv. Primorje. 11166-1

NE SAMO CENEJŠI, TEMVEČ MNOGO PRAKTIČNEJŠI JE

„PREMIER“

PATENTIRANI, TEHNIČNO DOVRŠENI ŠOTOR. OGLEDJE SI RAZSTAVO PRI »INTERPROMET«, FLORJANSKA 26.

JANKO TIČEK IN NJEGOV OČF

V presenečenju izpuste siromaki še kapitana, da kaj nemilo tebe na lla. Ker je dobil vrhu tega nekaj stolov na glavo, mu kmalu zrasto debeli robovi. »Marš!« se srdito zadre na očeta. »S svojo opico vred se mi pri tebi spravi za ladje!«

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Kupim

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Nujno potrebujemo 2 štedilnika, pečko, radio, 2 tehnični, več šivalnih strojev in razno pohištvo. Interpromet, Florjanska ul. št. 26. 11215-7

Gosposko sobo (Herrenzimmer) — dobro ohranjeno, kupimo. ABC, Ljubljana, Medvedova 8, Telefon 24-44, poleg Gor. kolodvora. 11194-7

Radio

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Radio aparat znamke »Siera« napravljen. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11227-9

Auto, moto

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Osební avto kupim, 4 sed. model leta 1937, v brezhibnem stanju. Grajzar, Kranj. 11155-10

Motor s prikolico znamke AJS 500 cm, v brezhibnem stanju, prodam. — Naslov: Primskovo 119, Kranj. 11184-10

BSA 350 Blue Star Special komplet, prodaja Jenko Boris, Dalmatinova 1. 11199-10

Več rabljenih avtomobilov DKW limuzino in kabriolet FIAT Balilla, PONTIAC, pripraven za taksi. CHEVROLET mod. 1936, vse ličnine, PACKARD 7 sed. etc. zelo ugodno prodaja po likvidacijskih cenah DKW zastopstvo J. Lovše, Tyrševa 35, Telefon 27-28. 10890-10

Stroji Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Ugodno prodamo pisalne stroje, več moških toles, omare, divane, akumulator, Smirna preproga 3x4 in druge efekte. Interpromet, Florjanska 26. 11216-29

Pridelki Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Cvetlični med domači, nudi največje J. Menart, Domžale. 204-33

Kapital Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Kdo bi posodil dobri industriji kapital, ponudbe pod »Zgajnar« na ogl. odd. Jutra. 11211-16

V najem

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Gostilniška kuhinja z vsemi pribliklinami, primerna za izkuhavanje, se odda takoj v prometnem trgu Slovenije. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11164-17

Oddam gostilno in prostor za lesno trgovino samskem mladeniču z nekaj gotovine. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11221-17

Med mestom in deželo posreduje »Jutro« mali oglašnik

Lokali

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Modno manufakturno trgovino dobro ideoč, v najpomembnejšem mestu Slovenije, specialnega karakterja, s kratkim blagom in pletninami, obstoječo že 50 let, obnem s proizvodnjo manufakturnih blaga in enodnostrojno hišo za stanova, prodamo agili trgov. rodbini. Poslovna Paskov, Zagreb, Ilica 144. 11160-19

Poslovni lokal obstoječ iz treh prostorov na Gosposvetki c. h. št. 4, pritličje, levo, oddam v najem. Vprašanja na »Jutro« slavijska splošna zavarovalna družba v Ljubljani. 11151-19

Svetovno znano restavracijo najpomembnejšega zagrebškega središča, v križišču, »Jelačičevega trga«, z velikim vinikom, pivskim in kuhinjskim prometom, iz vrstno ideoč, obstoječo že 80 let, prodamo zaradi smrtnega primera z velikim prostorom, prekrasnim vrtom, celotnim inventarjem, veliko pivnico, nujno resnemu kupcu. Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Ilica 144. 11159-19

Dvoriščno pisarno oddam tudi za delavnico. Poizve se: Kolodvorska ul. 18, pri hišniku. 11202-19

Lokal vpeljana trafika, galanterija, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11198-19

Nov lokal oddam za mesnico. Pobrežje pri Mariboru, Aleksandrova cesta 31. 11225-19

Posest Lepa vila dvostanovniška, v obsežnem gosp. poslopiem, 130 kv. m. set skladišča, vrtom, v celotni izmeri 2300 kv. m. na Kodeljevem, v bližini tramv. ugodno napravljen — radi smrti. Primerno za vsake obit. manjšo ulično trgovino. Ponudbe pod »Jutro« na ogl. odd. Jutra. 11176-20

Nova hiša moderna, vogalna, enonadstropna, napravlja za gotovino. Ogled od 10. do 2. Zg. Šiška 235. (blizu gostilne Carman). 11158-20

Nova hiša trostanovniška, na najlepšem kraju mesta, po ugodni ceni napravlja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11149-20

Tridružinska hiša novozidana, v vrtom napravlja. Cena Din 48.000. Potrebno 38.000 gotovine. Kolarič, mizarstvo, Terno Ptujška 187 pri Mariboru. 11222-20

Stanovanje

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

2 trisobni stanovanji solčni, z vsemi pribliklinami in centralno kurjavo, oddam v Dvorakovi ul. št. 10. Ogled od pol 10. do pol 12 ure. Vseletv 1. avgusta 1938. 11231-21

Enosob. stanovanje pri Sv. Jožefu, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11170-21

Enosob. stanovanje prostorno, oddam za junij. Tržaška cesta 24, pri hišniku. 11172-21

4-sobno stanovanje oddam avgusta za 850 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11180-21

Dvosob. stanovanje s kabineto, kopalnico, oddam 1. junija. Ogledati od 10.—2. Zg. Šiška 235 (blizu gostilne Carman). 11157-21

Dvosob. stanovanje v podprizidju, oddam z avgustom, Bolgarska 26. 11189-21

Enosob. stanovanje s pribliklinami, vse pod enim ključem, oddam 1. junija 1938 mirni stranki brez otrok in točni plačnici. V novi vili Poljska pot št. 31, p. Ljubljana, Moste. Ogled stanovanja vsak dan popoldne od 5. ure dalje. 11192-21

Stanovanje sobe in kuhinje, takoj oddam. Lajovic, Kamniška ulica 20. 11212-21

Dvosob. stanovanje s pribliklinami, oddam. Rožna dolina, c. V. 30. 11198-21

Trisobno stanovanje s kopalnico in balkonom nad kavarno »Tabore«, II. nadstropje, mesečno 1000 din, odda 1. avgusta upravitelj, Novi trg 3. 11205-21

Dvosob. stanovanje s kabineto in pribliklinami oddam v Tavčarjevi ulici. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11200-21

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

4-sobno stanovanje

Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Dvosob. stanovanje s kopalnico, za 1. avgust, blizu centra, iše uradniška rodbina 3 odraslih oseb. — Ponudbe pod »Polete 38« na ogl. odd. Jutra. 11218-21

Dvosob. stanovanje suho, solčno, z vrtom, oddam 1. junija. Vipavska 8, Kozleja. 11059-21

Udobno 4-sobno stanovanje ves komfort in prikljike, oddam za avgustov termin. Kersnikova 7. Ogled od 11. do 15. ure v prvem nadstropju. 11116-21

Stanovanja Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn Najmanj 8, zmesek 17 Dtn

Manjše stanovanje tudi podstrešno, iše gospa s hčerko. Ponudbe pod »Skromnos na ogl. odd. Jutra. 11111-21a

Stanovanje z lokalom za krojaštvo ali trisobno stanovanje, po možnosti v sredini mesta, iše točen plačnik. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11174-21a

Starejši zakonski par iše 3-sobno stanovanje za avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samo dvae«. 11119-21a

Iščem stanovanje enosobno ali dvosobno, po možnosti v Šiški. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mladoporočence«. 11188-21a

Enosob. stanovanje suho in solčno, išem v centru. Plačam dve leti napoln. Ponudbe pod »Tri odrasle osebe«. 11169-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 11205-21a

Stanovanje dveh sob s kabineto ali treh sob, iše za 1. junij v mestu ali na periferiji ob tramvajski progi stalna boljša stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. junije«. 112